

Vedlegg 10 - Planforslag

Skulptur- og kulturminnepark Ekeberg

Naturgrunnlag – registreringer og rapporter

1. Kartlegging av naturverdier på Ekeberg, Biofokus 29.10.2008
2. Naturtyperegistreringer fra naturtypebasen, fra Friluftsetaten
3. Ekebergskråningen naturreservat, 27.06.2008
4. Rapport fra botanisk befaring ved helleristningssøk, Arne Pedersen 14.10.2009
5. Rapport fra botaniske undersøkelser ifm Bjørbekk og Lindheims skisseprosjekt, Arne Pedersen, 14.11.2009 og 20.06.2010.
6. Fuglefaunaen for skulptur- og kulturminnepark på Ekeberg, Asplan, 12.06.2010

**Oslo kommune, Kulturetaten
C. Ludens Ringnes Stiftelse**

Juli 2010

Kartlegging av naturverdier på Ekeberg 2008

Notat 29. oktober 2008

Bakgrunn

På oppdrag for Friluftsetaten i Oslo kommune har BioFokus v/ Terje Blindheim foretatt naturfaglige undersøkelser på Ekeberg. Bakgrunnen for prosjektet er at det skal utarbeides en landskapsplan for området. Det er bl. a. planer om en skulpturpark og i denne forbindelse er det ønske om å vite nærmere om hvor det er særlig viktige biologiske forekomster. De eksisterende lokalitetene har blitt undersøkt seint på året og det har vært usikkert hvorvidt viktige floristiske elementer har blitt oversett av denne grunn. Undersøkelsene denne gang ble derfor lagt til høysommer, nærmere bestemt 2. og 3. juli 2008. Undersøkt område er angitt i figur 1. Området er tidligere rimelig godt undersøkt i forbindelse med naturtypekartleggingen i kommunen. Totalt 6 naturtype-lokaliteter dekker store deler av det undersøkte området.

Resultater

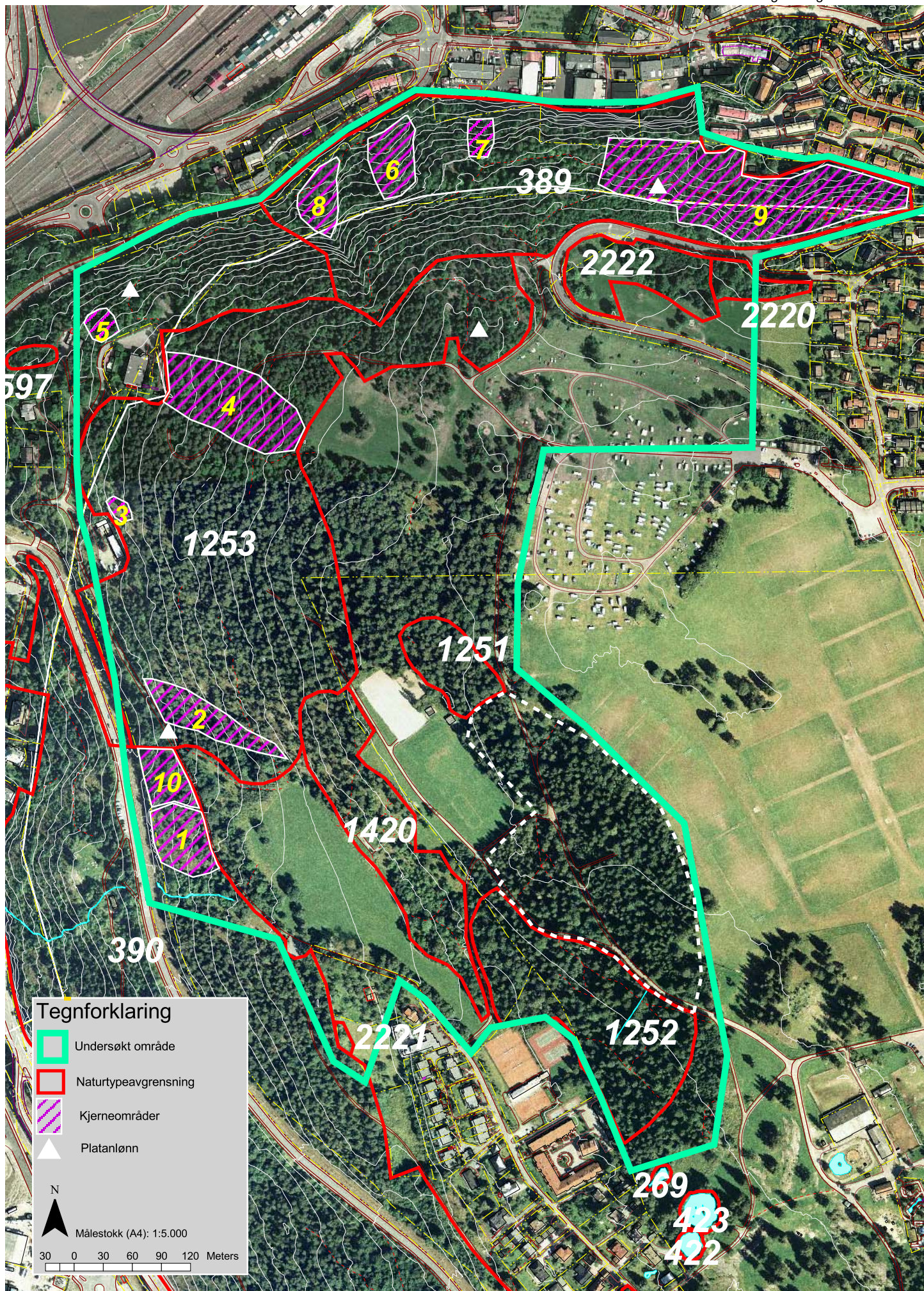
I forbindelse med befaringene ble det ikke avdekket særskilte naturverdier som ikke allerede var kjent fra området. Lokalitet 1253 har blitt utvidet en del mot nord og nordøst og lokalitet 1420 har blitt utvidet mot sør. Begge utvidelsene er begrunnet med at de registrerte kvalitetene fortsetter ut over det areal som var avgrenset. Tre nye lokaliteter er avgrenset. Lokalitet 2220, gammel lauvskog-C verdi, 2221, dam-B verdi og 2222, hagemark-C verdi. I tillegg til å ha oppdatert naturtypekartet for området er det blitt foretatt en vurdering av de enkelte naturtyper for å vurdere om det finnes spesielt viktige deler innenfor avgrensningene. Disse vurderingene resulterte i avgrensning av 10 områder som har noe høyere, avvikende eller mer sårbare kvaliteter enn de andre delene av en biotop. Lokalitetene er nummerert fra 1-10 og kan sees på figur 1. Nedenfor beskrives de ulike naturtypelokalitetene og under avsnittet skjøtsel og hensyn er det gitt en kort drøfting i forhold til planlagte tiltak i området.

Bildet viser høyreist furuskog med undersjikt av løv som er typisk på litt rikere grunn i området.

Naturverdier på Ekeberg

Produsert av BioFokus 22.10.2008. Kartgrunnlag Oslo kommune

Naturtypelokaliteter (nummerering i henhold til figur 1)

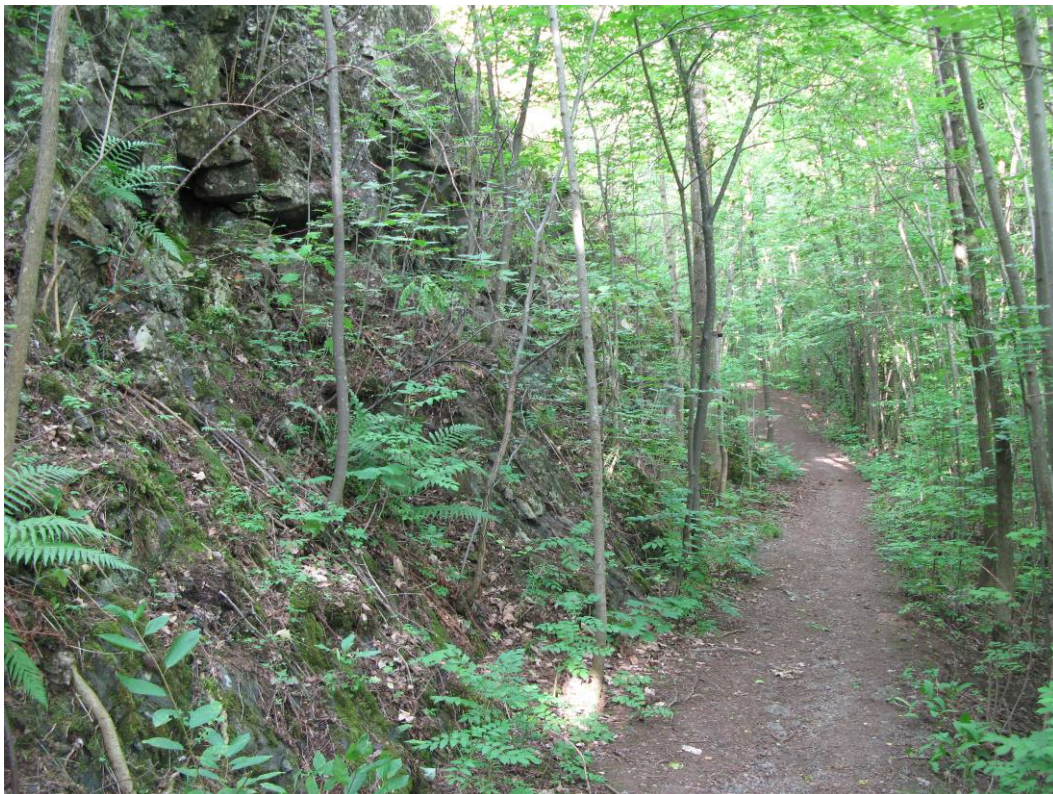
Lokalitet 389, Rik edelløvsskog, med tilhørende kjerneområder 6-9.

Området er fra tidligere vurdert i forbindelse med edelløvsogger i Oslo: Meget verneverdig bestand av rik edelløvsskog. Den relativt homogene utformingen med lønn og ask i tresjiktet er sjeldent i Oslo kommune. Det ble totalt registrert 101 karplanter i området (Bronger & Rustan 1983). Forekomsten av hvitmure er etter all sannsynlighet utgått.

Kartleggingen i 2008 bekrefter at denne beskrivelsen fortsatt er dekkende for området, men det bør legges til at skogen ikke er særlig gammel. Gamle trær og gammel-skogselementer som liggende og stående død ved mangler nesten helt. Skogen er ganske ensjiktet og feltsjiktet er generelt dårlig utviklet. De fire kjerneområdene 6-9 utgjør de viktigste delene av biotopen. Mellom og sør for disse er det skinnere skog hvor til dels furu og bjørk overtar og det er tørr blåbærvegetasjon som dominerer.

Lokaliteten er gitt verdi som viktig (B verdi). Denne verdien opprettholdes etter befarung i 2008. I tillegg til å ha viktige edelløvsoggs-kvaliteter er området trolig et viktig viltområde som har en viktig funksjon for mange fuglearter.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig å unngå inngrep innenfor de fire kjerneområdene, med unntak av forsiktig tynning langs kunstnerstien. Det er særlig viktig å ikke fragmentere restene med løvskog ytterligere og lage installasjoner som kan føre til at man må pleie skogen unødvendig mye i tilknytning til disse kjerneområdene.

Bildet viser kunstnerstien med omgivelser innenfor kjerneområde 9 i lok. 389.

Bildet viser overgangen mellom fattigere mark og rikere edelløvsskog langs nedre sti, vest for kjerneområde 8..

Rik edelløvsskog med innslag av en del bjørk. Skrint jordsmonn med mye stein i bunn. Fra kjerneområde nr. 6.

Lokalitet 1253, Gammel furuskog, med tilhørende kjerneområder 2-4

Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med naturtypekartleggingen i kommunen og ble besøkt av Tom Hellik Hofton 23. oktober 2003: Vestvendt skråning med forholdsvis glissen furuskog med innslag av diverse løvtrær og gran. Furua har forholdsvis stor

aldersspredning og sjiktning. Innslag av en del ganske grove trær med grov bark og tørre greiner. Innslag av noe gadd og læger av furu. De nedre delene er rikest med mest lågurtskog med bl. a. liljekonvall og kantkonvall. I øvre deler veksler det mellom lavskog og bærlyngskog. Hele skogen har et tørt, varmt og soleksponert miljø med det potensial disse forholdene gir for en interessant insektfauna. Verdien er satt til viktig (B verdi), da potensial for å finne sjeldne insekter og sopp vurderes som stort.

Skjøtsel/Hensyn: Kjerneområde 4 er den frodigste delen av lokaliteten. Her finnes en sigevannspåvirket furuskog med stort innslag av ask som og noe hegg. Vegetasjonstypen er sjelden og må regnes som en blanding av or-askeskog og lågurt furuskog. Den rødlistede arten begerfingersopp (Nær truet) ble funnet på ei låg av hegg i nedre del av kjerneområdet. Det vil være uheldig med inngrep i denne spesielle skogtypen. Inngrep ovenfor dette området vil kunne ødelegge vannsaget som er en forutsetning for at kvalitetene opprettholdes.

Kjerneområde 3 er et mindre åpent område med noe rikere karplanteflora. Her finnes blodstorkenebbeng av samme utforming som på andre steder langs østsiden av Indre Oslofjord. Registrerte arter som karakteriserer området er olavsskjegg, blodstorkenebb, svartburkne, lodnebregne, smørbukk, engtjæreblom, sølvmore, markjordbær, gulmaure, kantkonvall, hvitbergknapp, rødknapp, hvitmaure, prikkperikum, ormetelg, berberis og morell. Av fremmede problematiske arter ble det registrert gravbergknapp og platanlønn. Del av et større åpent område som er fattigere lenger sørøst med dominans av røsslyng og sauesvingel. Ved evt. bruk bør de fattigere delene prioriteres brukt.

Kjerneområde 2 er angitt som kalkfuruskog på vegetasjonskartet, men bare ganske små arealer har rikere flora. Her finnes arter som dvergmispel, knollmjødurt, engtjæreblom, bakketimian, slåpetorn og bergrørkvein. Det avgrensede området bør søkes bevart ved evt. tiltak.

Det er spredning av edelgran og gullregn i lokalitet1253. Mindre tiltak vil i seg selv neppe gjøre situasjonen med fremmede arter verre. Det bør imidlertid gjøres en umiddelbar jobb for å få fjernet edelgran og platanlønn som sprer frukter i området. Som prioritet to bør det fjernes gullregn og gravbergknapp.

Bildet viser skrinn furuskog til venstre slik den forekommer i sørlige og nedre deler av lok. 1253. Bildet til høyre viser den rike furuskogen med høyrest ganske grov furu, samt ask. Bildet er tatt ved en mindre bekk som tidvis graver noe i løsmassene.

Lokalitet 1251, Rik sumpskog

Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med naturtypekartleggingen i kommunen og ble besøkt av Tom Hellik Hofton 23. oktober 2003: Slakt søkk hvor fuktighet gir dominans av middelaldrende svartor med tendenser til sokkeldannelse. Furu og gran er også vanlige treslag. Det er innslag av bjørk, selje, ask og lønn. Gamle trær og død ved finnes ikke. Bra potensiale til å utvikle større kvaliteter på sikt.

Lokaliteten er gitt verdi som lokalt viktig (C verdi) i 2003. Ut fra kriteriene i håndboka fra 2006, som sier at rike sumpskoger skal ha verdi fra B-A, bør verdien av lokalitet 1251 settes til verdi B da den er rik og intakt i form av ikke å være nevneverdig grøftepåvirket. Størrelse og mangel på gammelsskogs kvaliteter trekker verdien ned. Det er heller ikke registrert noen spesielle arter i lokaliteten.

Skjøtsel/hensyn: Rike sumpskoger er en sårbar naturtype i forhold til inngrep, da små endringer i biotopens vannbalanse kan føre til at kvaliteten i stor grad reduseres. Det bør derfor unngås å påvirke lokaliteten eller områder rundt lokaliteten. Gravearbeider nærmere enn 30 meter fra lokaliteten bør unngås.

Bildet viser svartorskogen i en forholdsvis tørr periode.

Lokalitet 1252, Gammel granskog

Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med naturtypekartleggingen i kommunen og ble besøkt av Tom Hellik Hofton 23. oktober 2003: Slak vestvendt skråning med lågurtskog og noe høgstaudeskog av gran. I tillegg til gran, som er dominerende treslag, finnes furu, bjørk, osp, hegg, selje, hassel, ask, lønn og bøk. Sjøiktningen er varierende og mange graner er oppkvistet til langt opp på stammen. Grantrærne er jevngamle og forholdsvis grove. Til tross for liten skoglig kontinuitet bør det være potensiale for sjeldne markboende sopp i en så rik granskog på høy bonitet.

Verdien er vurdert til lokalt viktig (C verdi) i 2003, en verdivurdering som opprettholdes etter ytterligere befarings i 2008. Kvalitetene er i 2008 i første rekke knyttet til at det er en særegen type granskog på høy bonitet. Skogen er imidlertid ikke særlig gammel og mangler nesten helt læger og gadd, samt gamle trær. På sikt vil dette området kunne huse store kvaliteter knyttet til storvokst og elementrik (død ved, gamle trær, høystubber m.m) granskog med høy produksjon.

Områdene mellom lokalitet 1252 og 1251, samt noe vest for 1251 innehar granskog som har ganske like kvaliteter som de som er beskrevet i 1252. Disse arealene kan også inkluderes i lokalitet 1252, som restaureringsbiotop. Da verdien er lokal/lav er det i stor grad opp til forvaltningen å avgjøre om man vil restaurere områder med høybonitetsgranskog som ellers i liten grad er bevart på nedre Østlandet. Det faktum at lavereliggende høyproduktiv granskog er ett av de største manglene i dagens skogvern peker mot at en del områder av denne typen bør innlemmes som lokalt til regionalt viktige og overlates til fri utvikling. Et forslag til avgrensning av et større område er gjort med stippet hvit linje.

Det er registrert en middels stor forekomst av kjempebjørnekjeks like syd for den avgrensede naturtypen.

Skjøtsel/hensyn: Dersom granskogen skal kunne utvikle seg rimelig fritt er det viktig å ikke fragmentere området ytterligere. Trærne her blir over 30 meter høye og det kreves plass dersom man skal unngå stadige konflikter med andre interesser når trærne blir eldre og begynner å falle. Dersom det er aktuelt med nye installasjoner i den flate granskogen oppe på platået bør man velge steder som allerede er velbrukte, f. eks. stikryss. Det bør ikke gjøres inngrep der det i dag ikke er stier eller bare lite brukte stier. Det er viktig å forsette den årlige bekjempelsen av kjempebjørnekjeks.

Bildet viser frodig granskog tett dekket av skogsnelle i lokalitet 1252. Typisk utforming av de høyproduktive granskogene på Ekebergplatået.

Lokalitet 1420, Kantkratt/Naturbeitemark

Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med naturtypekartleggingen i kommunen: Gjenværende del av større beiteområde på Ekeberg. Ligger mellom gressplener på tre kanter og furuskog i nord. Engpreget vegetasjon med krattvegetasjon av slåpetorn, mispler, rosebusker og beberis. Eksponert solrik lokalitet hvor det er potensial for insektarter knyttet til rik kantkratt-vegetasjon og blomsterenger.

Et par av den sårbare arten skogdue er registrert i noen gamle furutrær her. Kanskje den hekker her eller i Ekebergskrenten (lok nr. 390). Etter registrering i 2008 er lokaliteten utvidet ned mot turvei i sør da kvalitetene stort sett var de samme her, dog med noe mer skog og mindre kantkratt. Verdien er tidligere satt til B og denne vurderingen opprettholdes. Området er ganske spesielt og vurderes som et viktig område særlig for insekter.

Skjøtsel/hensyn: Området er trolig beitet tidligere, men hevd har nå vært opphørt i ganske lang tid og området er i gjengroing. Det er ønskelig å opprettholde andelen av eng og buskvegetasjon. Det bør ryddes kratt og enkelte større trær bør fjernes for å opprettholde den åpne vegetasjonen. Området bør slås eller beites.

Bildet til venstre viser de sørlige delene hvor engvegetasjonen er i ferd med å overtas av skog og hvor det er et stort behov for skjøtsel. Til høyre sees den skrinne noe grasdominerte engvegetasjonen.

Lokalitet 390, Sammensatt natur med en rekke ulike miljøer

Det er kun en liten del av lokalitet 390 som faller innenfor undersøkelsesområdet. Det gjelder kjerneområde 1 og 10. Generelt kan det sies at lokalitet 390 burde splittes opp i flere ulike naturtyper for å forenkle fremstillingen av de. Det finnes trolig nok dokumentasjon nå til å gjøre dette.

Området inngår i det nylig vedtatte Ekebergskrånningen naturreservat, som har klare begrensninger for hvilke tiltak som kan utføres. Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet.

Kjerneområde 1 er en rik eng av blodstorkenebbtype. Området er godt kjent for kommunen og det pågår skjøtsel i området for å hindre gjengroing. Det bør vurderes å lage en egen naturtype av denne lokaliteten da den skiller seg mye ut fra den omkringliggende skogen.

Kjerneområde 10 består av en del storvokste edelløvtrær som måler 50-70 cm i diameter. Død ved og gadd er fraværende og vegetasjonen er ensartet med ett tett teppe av skvallerkål over nesten hele lokaliteten.

Skjøtsel/hensyn: Kjerne 1 bør hevdes ved rydding av oppslag av unge trær hvert 2-3 år. Det er trolig mulig å gjøre mindre inngrep oppe ved turveien i øst uten at områdets naturkvaliteter forringes. I kjerne 10 bør krattskog fjernes slik at de store relativt vidkronede trærne fristilles og det kommer mer sol inn på dem. Forhåpentligvis vil dette også virke positivt inn på vegetasjonen.

Bildet viser eng og kantkratt fra kjerneområde 1.

Lokalitet 2220, Gammel lauvskog

Lokaliteten ble nyregistrert sommeren 2008: Lokaliteten er liten og ligger vest for innkjøringa til Brannfjellveien og grenser til gressletter på Ekeberg i sør. Området

inneholder spredt med ganske grove trær av lønn, ask, osp og bjørk. Naturtypen er vurdert som gammel lauvskog, men har helt klart innslag av edelløvsskog i seg. Typisk vårflora med hvitveis, men nesten uten utviklet vegetasjon i juli. Vegetasjonstypen er av lågurtttype. Vanlige arter er liljekonvall, skogsalat, skogsveve, smørbukk, løkurt og hassel. Det finnes noe liggende død ved spredt i området. Skogen er tosjuktet med en del høyreiste trær og med et sjikt med yngre undertrykte trær under disse. Området har trolig vært hagemark tidligere, og hatt ett noe mer åpent preg. Verdien vurderes å være lokal (C verdi) da skogen ikke er spesielt gammel, rik på nøkkelementer eller har dokumentert spesielle arter.

Skjøtsel/hensyn: Området kan overlates til fri utvikling eller man kan vurdere å tynne ut undersjiktet av småtrær noe for å få inn mer lys. Dette kan særlig prioriteres i de sørlige delene av området mot gressmark.

Bildet viser tett løvskog med dårlig utviklet feltsjikt i lok. 2220 i juni pga. lite lystilgang.

Lokalitet 2222, Slåtteeeng/hagemark

Lokaliteten ble nyregistrert sommeren 2008: Lokaliteten grenser til lokalitet 2220 og det er ingen markert overgang fra denne skoglokaliteten. Skogen er mer åpen og det finnes engrester som trolig kan ha større kvaliteter enn den fremvoksende skogen. Området må sees på som en restaureringsbiotop som kan få større kvaliteter på sikt ved gjennomføring av restaureringstiltak. I vest er det inkludert en del gressmark som i dag behandles som plen. Også her er det muligens blodstorkenebbeng dersom man slipper den opp. Slått bør gjennomføres medio august.

Naturtypen er benevnt som hovedtype kulturlandskap, slåtteeeng/hagemark. Stedvis inne i skogen finnes rikere engpartier med blodstorkenebb, skogkløver og hvitmaure inne i skogen. Helt vest i skogen, hvor gjengroingen med kratt har kommet langt, er det mye skvallerkål. Osp, ask, lønn og bjørk dominerer i tresjiktet, som mange steder er svært tett. Området har trolig vært hagemark tidligere med beite. Verdien vurderes å være lokal

Bildet viser engrester inne i tett skog i lok. 2222.

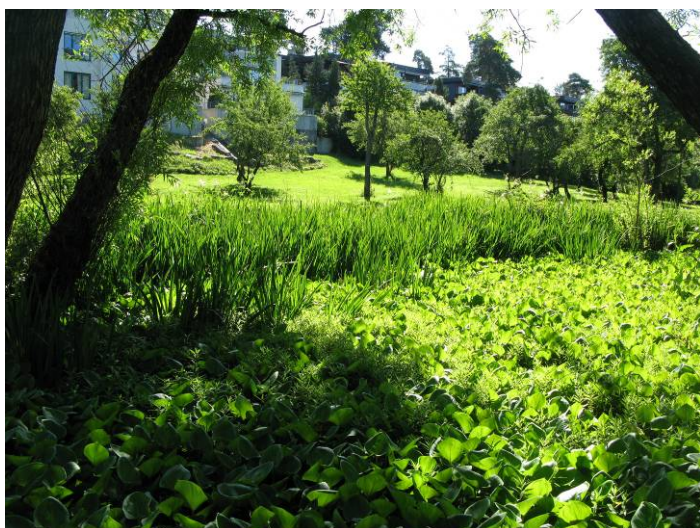
(C verdi) da området er preget av gjengroing og det ikke hevdes.

Skjøtsel/hensyn: Bevaringsmålet for denne lokaliteten bør være eng og åpen hagemark med rik flora. Enga bør slås en gang i midten av august og ikke behandles som plén. Det bør ryddes bort alle trær som er mindre enn 30 cm i diameter. Beite kan være et alternativ.

Lokalitet 2221, Dam

Lokaliteten ble nyregistrert sommeren 2008: Dam som ligger mellom skog i vest og hage i øst. Dammen er kun sett på fra skogsiden bak et gjerde og er ikke undersøkt godt. Vannstanden var ganske lav i begynnelsen av juli og dammen var nesten 100% fylt med myrkongle. Dammen bør undersøkes nærmere med tanke på amfibier og invertebrater m.m. Verdien settes til viktig (B verdi) ut fra potensial for funn av sjeldne, kravstore eller rødlistede arter. Dammen virket noe gjengrodd og det bør vurderes hvorvidt restaureringstiltak er nødvendig.

Området inngår i det nylig vedtatte Ekebergskråningen naturreservat, som har klare begrensninger for hvilke tiltak som kan utføres. Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet.

Bildet viser hagedammen med en stor populasjon myrkongle.

Andre kvaliteter

Kjerneområde 5

Nedenfor Ekebergrestauranten ligger et mindre område med noe rikere vegetasjon. Her er det lågurtmark og treslag som eik, ask og lønn. Diverse arter av mispel finnes i busksjiktet. Det er fattigere vegetasjon lenger nord og evt. planlagte inngrep/tiltak bør heller gjøres her.

Fremmede arter

Generelt kan sies at undersøkelsesområdet ikke er mye påvirket av fremmede arter. Det finnes noe platanlønn (merket på fig. 1), samt noe gullregn, bøk og edellgran. Det var lite kanadagullris i området, selv på solåpne steder hvor den ofte finnes i store mengder i Oslo i dag.

I dette prosjektet var det ikke ressurser til å gjennomføre en detaljert kartlegging av problematisk fremmede planter. For at nye tiltak ikke skal medføre ytterligere spredning av fremmede planter bør det gjennomføres en slik kartlegging. Resultatene fra

kartleggingen bør være førende for hvordan tiltakene skal utføres, hvordan evt. massehåndtering skal skje og hvordan vegetasjonen skal skjøttes.

Det bør gjennomføres årlige bekjempelsestiltak mot fremmede planter med høy risiko (se artdatabankens svarteliste 2007), slik at disse på sikt ikke forringer eller ødelegger naturtypene. Kjempebjørnkjeks, russekål, kanadagullris, platanlønn og gullregn bør prioriteres i denne sammenheng.

Generelle hensyn

Som vist på figur 1 er det ganske store arealer med verdifulle naturtyper innenfor det undersøkte området. Dersom man på tross av dette ønsker å tilrettelegge for installasjoner er det viktig å velge de områdene som tar minst skade. Områder med fattig vegetasjon bør prioriteres før områder med rikere vegetasjon. Områder med yngre og mer småvokst skog bør prioriteres før gammel skog med grove trær. For å unngå ytterligere fragmentering bør allerede mye brukte områder og områder som allerede er fragmenterte prioriteres før større sammenhengende lommer med lite inngrep.

Nedenfor Ekebergrestauranten er det åpnet opp i den rike furuskogen som vokser langs veien opp til restauranten. Dette har ført til et veldig oppslag av lind som kveler feltsjiktet og danner et tett busksjikt (se bilde under). Dette viser at det kan være flere gode grunner for å unngå for store inngrep i de frodigste og rikeste delene av området.

Bildet viser tett lindekratt i område nedenfor Ekebergrestauranten hvor furuskogen er åpnet opp.

Videre arbeid

Denne undersøkelsen er gjort uten forutgående kunnskap om hvor det vurderes inngrep/tiltak. Rapporten bør derfor sees på som et innspill til første del av planleggingen med å utarbeide en landskapsplan for området. Når denne planen konkretiseres, f. eks. i forbindelse med utarbeidelse av en skulpturpark, og man har mer konkrete forslag til

plassering av installasjoner er det mulig å foreta en god konfliktvurdering mellom ulike hensyn. I den forbindelse vil det være behov nærmere kartlegginger/vurderinger av naturfaglige kvaliteter og fremmede planter.

Lok. nr. 269 Jomfrubråtenveien 40, nordre dam**Svært viktig A**

Oslo kommune, 0301
 UTM: ED50 32VNM, Ø: 994, N: 408
 Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark
 Forvaltningsenhet: Friområde

Lok.nr. nasjonalt: 030110269
 Gnr. bnr.:

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam E09
Utforming:
Verdi: Svært viktig A
Veg.type: Ikke registrert
Vernestatus: Ingen vernestatus
Trusler: Nedbygging & Gjengroing
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Dam med spissnute frosk. Det ligger tre andre dammer rett i nærheten av lokaliteten. Disse dammene bør sees under ett med skjøtsel og vern.

Områdebeskrivelse innlagt av TBL den 21.11.2000:

Dam med spissnutet frosk som er oppført som sjelden på den norske rødlisten (Sandaas 1996). Det ble registrert en forekomst av den problematiske introduserte arten kjempebjørnekjeks inntil dammen i 2004.

Det ligger to andre dammer rett i nærheten av lokaliteten med velutviklet sumpvegetasjon. Disse dammene bør sees under ett med skjøtsel og vern.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Det er viktig at kjempebjørnekjeks bekjempes for at dammens sumpvegetasjon skal bli ivaretatt. Dammen er i ferd med å skygges ut. Det er behov for at vegetasjon fjernes rundt dammen.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 1		Totalt antall observasjoner: 1	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Spissnutet frosk	Hekke- /yngleområde	1994	3

Antall funn av rødlistede viltarter: 1			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus
Spissnutet frosk	Hekke- /yngleområde	1994	Nær truet (NT)

Antall funn av rødlistede karplantearter: 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:		Dato	Rødlistestatus

Antall funn av rødlistede "andre arter": 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Gruppe		Rødlistestatus

Litteraturliste fra Naturtypebasen:

Lok. nr. 389 Ekebergåsen - nordside**Viktig B**

Oslo kommune, 0301
 UTM: EUREF89 32VNM, Ø: 990, N: 417
 Hovednaturtype: Skog
 Forvaltningsenhet: Friområde

Lok.nr. nasjonalt: 030110389
 Gnr. bnr.:

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog F01
Utforming:
Verdi: Viktig B
Veg.type: D4, B2
Vernestatus: Reg.plan - spesialområde friområde (PBL § 25.6)
Trusler: Nedbygging &
Feltsjekk: 29.10.2006 (siste)
Beskrivelse:

Meget verneverdig bestand av rik edelløvsog. Den relativt homogene utformingen med lønn og ask i tresjiktet er sjeldent i Oslo kommune.

Revidert lokalitetskrivelse innlagt av KIS 15.01.2008:

Beliggenhet: Lokaliteten er skarpt avgrenset av bebyggelse og veg i nord og øst. I vest er den avgrenset mot fattigere knauskog, mens den i sør er avgrenset mot turveier. Området er utvidet til å inneholde lågurtfurusog sørvest for Ekeberg Camping.

Det er tidligere registrert 101 karplanter i området (Bronger & Rustan 1983).

Lokaliteten besøkt og vurdert av HF 29.10.2006 (i første rekke med hensyn på avgrensing): Lokaliteten kan deles i 3 deler. Et sentralt noe flatere parti med edelløvsog avgrenset i nedkant av stup/bratt skråning mot bebyggelse, en fattigere grunnlendt og bratt skråning i overkant av edelløvsog samt et øvre parti med lågurtfurusog. Edelløvsog har treslag som lind, alm, ask og hassel. Det er innslag av en god del rasmark, stein og ur. Under feltarbeidet ble flere signalarter blant sopp på rik lauvskog funnet, som skarlagensvokssopp, honningvokssopp og kjeglevokssopp. I tillegg kan nevnes mer tilfeldig funn av stubbehorn på almestubbe. På mer grunnlendt mark i overkant av edelløvsog mot den overliggende lågurtfurusog vokser fattig furuskog med mye bjørk og rogn. Lågurtfurusog sørvest for Ekeberg Camping er dominert av furu med innslag av hassel noe alm og lønn samt tørrbakker i forbindelse med framstikkende fjellknauser.

Av vegetasjonstyper finnes alm-lindeskog, lågurtskog, knauskog og blåbærskog. I området inngår også tørrbakker med blodstorkenebbenger (Jan Wesenberg pers. medd. august 2006). Blodstorkenebbutforming av urterik kantvegetasjon, alm-lindeskog, kalkskog.

Skogen er gjennomgående ganske ung og er dårlig sjiktet. De eldste edelløvtrærne vokser i vestre og østre del av lokaliteten. Området har lite død ved. Feltsjiktet er generelt sparsomt utviklet. Et nett av stier går gjennom området og det er tendenser til forsøpling.

Jan Wesenberg (pers. medd. august 2006) opplyste om at det tidligere er registrert kravstore og lokalt sjeldne arter som bakkemaure, mattestarr, bakkefiol og krattsleie innenfor lokaliteten. Disse kan vokse her fremdeles. Han opplyser også om at det er en god del innblanding av den introduserte probleplanten platanlønn i lokaliteten.

Verdsetting: Lokaliteten verdisettes som viktig - B, siden det er snakk om flere varmekjære og truede vegetasjonstyper som forekommer. En del negativ påvirkning og få funn av rødlistearter gjør at verdien ikke settes høyere.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Bortsett fra overvåking og fjerning av platanlønn bør det ikke foretas noen former for hogst. Død ved bør få ligge. Sjøppel bør fjernes. Se også Bronger & Rustan 1983.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 0	Totalt antall observasjoner: 0
Arter med viltvekt: Områdetype	Dato Viltvekt

Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus

Antall funn av rødlistede karplantearter: 1	Antall funn totalt: 4
Arter med rødlistestatus: Dato	Rødlistestatus
Bakkemaure	Nær truet (NT)

Antall funn av rødlistede "andre arter": 0	Antall funn totalt: 0
Arter med rødlistestatus: Gruppe	Rødlistestatus

Litteraturliste fra Naturtypebasen:

Fjeldstad, H. & Gaarder, G. 2006. Registrering av biologisk mangfold i bynære områder, Oslo. Supplerende naturtypekartlegging i Oslo kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2006:85. 48 s.

Bronger, C. og Rustan, Ø. H. 1983. Edellauvskoger i Oslo, botanisk undersøkelse av verneverdier, Oslo helsesråd.

Lok. nr. 422 Jomfrubråtenveien 40, midtre S

Lokalt viktig C

Oslo kommune, 0301
UTM: ED50 32VNM, Ø: 99199, N: 40790
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark

Lok.nr. nasjonalt: 030110422
Gnr. bnr.: 151/5

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam E09
Utforming:
Verdi: Lokalt viktig C
Veg.type: Ikke registrert
Vernestatus: Friluftslivsområde (PBL- kommuneplanen)
Trusler: Gjengroing & Nedbygging
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Dam med velutviklet sumpvegetasjon. Dammen er undersøkt for amfibier, men det ble ikke funnet noen.

Dam med velutviklet sumpvegetasjon med potensial for forekomst av sjeldne og truede arter. Det ble funnet spissnutfrosk i nordre dam (Strand 1994). Det ble ikke funnet amfibier i denne eller de andre to nærliggende dammene. Det ble registrert en forekomst av den problematiske introduserte arten kjempebjørnekjeks ved midtre dam i 2004. De 3 dammene nord for gangveien bør sees under ett m.h.p. skjøtsel og vern.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Det er viktig at kjempebjørnekjeks bekjempes for at dammens sumpvegetasjon skal bli ivaretatt. Se forøvrig Sandaas (1996).

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 1		Totalt antall observasjoner: 1	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
amfibier spp.		1988/89	1

Antall funn av rødlistede viltarter: 0		Dato	Rødlistestatus
Art	Områdetype		

Antall funn av rødlistede karplantearter: 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Dato		Rødlistestatus

Antall funn av rødlistede "andre arter": 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Gruppe		Rødlistestatus

Litteraturliste fra Naturtypebasen:

Lok. nr. 423 Jomfrubråtenveien 40, midtre N**Lokalt viktig C**

Oslo kommune, 0301
UTM: ED50 32VNM, Ø: 9920, N: 4080
Hovednaturtype: Ferskvann/våtmark

Lok.nr. nasjonalt: 030110423
Gnr. bnr.: 151/5

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Dam E09
Utforming:
Verdi: Lokalt viktig C
Veg.type: Ikke registrert
Vernestatus: Friluftslivsområde (PBL- kommuneplanen)
Trusler: Drenering/gjenfylling & Forurensing
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Dam med velutviklet sumpvegetasjon. Dammen er undersøkt for amfibier, men det ble ikke funnet noen.

Dam med velutviklet sumpvegetasjon med potensial for forekomst av sjeldne og truede arter. Det ble funnet spissnutefrosk i nordre dam (Strand 1994). Det ble ikke funnet amfibier i denne eller de andre to nærliggende dammene. Det ble registrert en forekomst av den problematiske introduserte arten kjempebjørnekjeks ved midtre dam i 2004. De 3 dammene nord for gangveien bør sees under ett m.h.p. skjøtsel og vern.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Det er viktig at kjempebjørnekjeks bekjempes for at dammens sumpvegetasjon skal bli ivaretatt. Se forøvrig Sandaas (1996).

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 1		Totalt antall observasjoner: 1	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
amfibier spp.		1988/89	1

Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus

Antall funn av rødlistede karplantearter: 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:		Dato	Rødlistestatus

Antall funn av rødlistede "andre arter": 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:		Gruppe	Rødlistestatus

Litteraturliste fra Naturtypebasen:

Lok. nr. 534 Jomfrubråtveien 39**Viktig B**

Oslo kommune, 0301
 UTM: ED50 32VNM, Ø: 992, N: 407
 Hovednaturtype: Kulturlandskap
 Forvaltningsenhet: Park og kulturlandskapselementer

Lok.nr. nasjonalt: 030110534
 Gnr. bnr.:

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Store gamle trær D12
Utforming:
Verdi: Viktig B
Veg.type: Ikke registrert
Vernestatus: Naturminne (N.lov §11)
Trusler: Nedkapping &
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Store gamle furutrær er verdifulle for bl.a. spesielle arter av insekter. Lokaliteten består av to trær som er over to meter i omkrets.

Områdebeskrivelse innlagt av TBL den 21.11.2000:

Lokaliteten består av to gamle furutrær som er over to meter i omkrets og 2 grove, gamle asker. Store gamle trær er verdifulle for bl. a. spesielle arter av insekter.

Frustrærne (reg.nr. 30 og 31) ble fredet i 1960. I forbindelse med en undersøkelse for Fylkesmannen i Oslo og Akershus ble trærne ikke besøkt (Olsen 2003 in prep.).

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Trærne bør behandles slik at de får leve så lenge som mulig. Trærne eller deres røtter bør ikke skades.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 0		Totalt antall observasjoner: 0	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede karplantearter: 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Dato	Rødlistestatus	
Antall funn av rødlistede "andre arter": 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Gruppe	Rødlistestatus	

Litteraturliste fra Naturtypebasen:

Lok. nr. 597 Kongsveien 17**Viktig B**

Oslo kommune, 0301

Lok.nr. nasjonalt: 030110597

UTM: EUREF89 32, Ø: _____, N: _____

Gnr. bnr.:

Hovednaturtype: Skog

Forvaltningsenhet: Enkeltartslokalitet i bebygd område

Naturtyperegistreringer**Naturtype:** Annen viktig forekomst H00**Utforming:****Verdi:** Viktig B**Veg.type:** Ikke registrert**Vernestatus:** Ingen vernestatus**Trusler:****Feltsjekk:** (siste)**Beskrivelse:**

Område med regionalt sjelden blomsterplante.

Lokalitetskrivelse innlagt av TBL den 30.03.2001:

Lokaliteten representerer et av få voksesteder for gulveis i Oslo.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 0		Totalt antall observasjoner: 0	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede karplantearter: 0			Antall funn totalt: 1
Arter med rødlistestatus:		Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede "andre arter": 0			Antall funn totalt: 0
Arter med rødlistestatus:	Gruppe		Rødlistestatus

Lok. nr. 1251 Ekebergskogen I**Lokalt viktig C**

Oslo kommune, 0301

Lok.nr. nasjonalt: 03011251

UTM: , Ø: _____, N: _____

Gnr. bnr.:

Hovednaturtype: Skog

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik sumpskog F06
Utforming: Rik sumpskog F0601
Verdi: Lokalt viktig C
Veg.type: E1b
Vernestatus: Ingen vernestatus
Trusler: Skogbruksdrift &
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Slakt søkk hvor fuktighet gir dominans av middelaldrende svartor med tendenser til sokkeldannelse. Furu og gran er også vanlige treslag. Det er innslag av bjerk, selje, ask og lønn

Lokalitetskrivelse innlagt av SiS den 07.06.2004:

Lokaliteten ble besøkt av Tom Hellik Hofton 23 oktober 2003. Slakt søkk hvor fuktighet gir dominans av middelaldrende svartor med tendenser til sokkeldannelse. Furu og gran er også vanlige treslag. Det er innslag av bjerk, selje, ask og lønn. Gamle trær og død ved finnes ikke. Bra potensiale til å utvikle større kvaliteter på sikt.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Skogen bør overlates til fri utvikling.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 0		Totalt antall observasjoner: 0	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede karplantearter: 0			
Arter med rødlistestatus:		Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede "andre arter": 0			
Arter med rødlistestatus:	Gruppe		Rødlistestatus

Lok. nr. 1252 Ekebergskogen II

Lokalt viktig C

Oslo kommune, 0301
UTM: , Ø: _____, N: _____
Hovednaturtype: Skog

Lok.nr. nasjonalt: 030111252
Gnr. bnr.:

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel barskog F08
Utforming: Gammel granskog F0801
Verdi: Lokalt viktig C
Veg.type: B1a, C2b
Vernestatus: Ingen vernestatus
Trusler: Skogbruksdrift &
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Gammel granskog på høy bonitet. Sjelden type i Oslo sin byggesone. Stort potensial for å utvikle kvaliteter på sikt.

Lokalitetskrivelse innlagt av SiS den 07.06.2004:

Lokaliteten ble besøkt av Tom Hellik Hofton 23 oktober 2003. Slak vestvendt skråning med lågurtskog og noe høgstaudeskog av gran. I tillegg til gran, som er dominerende treslag, finnes furu, bjørk, osp, hegg, selje, hassel, ask, lønn og bøk. Sjiktningen er varierende og mange graner er oppkvistet til langt opp på stammen. Grantrærne er jevngamle og forholdsvis grove. Til tross for liten skoglig kontinuitet bør det være potensielle for sjeldne markboende sopp i en så rik granskog på høy bonitet.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Skogen bør overlates til fri utvikling. Trær som faller eller står i fare for å falle over veien bør legges inn i biotopen.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 0		Totalt antall observasjoner: 0	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede karplantearter: 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:		Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede "andre arter": 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Gruppe		Rødlistestatus

1

Lok. nr. 390 Ekebergskrenten

Svært viktig A

Oslo kommune, 0301
 UTM: EUREF89 32VNM, Ø: 985, N: 405
 Hovednaturtype: Skog

Lok.nr. nasjonalt: 030110390
 Gnr. bnr.:

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkskog F03
Utforming:
Verdi: Svært viktig A
Veg.type: B2a, A1a, F4a
Vernestatus: Verneforslag foreligger
Trusler: Nedbygging & Introduserte arter
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Området er variert og veksler mellom lågurtfuruskog, fattig furuskog, kantkratt, åpne kalkberg og edelløvsog. Floraen og faunaen er rik med forekomst av en rekke svært uvanlige og truede arter, som vi tildels har et internasjonalt ansvar for å ta vare på.

Områdebeskrivelse innlagt av TBL den 21.11.2000:

Variert område som veksler mellom lågurtfuruskoger, fattigere furuskog, kantkratt, rikere åpne kalkberg med rik karplanteflora og rik edelløvsog. Området er vurdert både i barskogvernesammenheng (Korsmo 1993) og kalkfuruskogssammenheng (Bjørndalen & Brandrud 1989). I begge disse rapportene er området gitt lokal verdi. Wesenberg et. al. (1990) konkluderer med at det er de kontrastfylte gradientene fra fattig til rik vegetasjon som gir Ekebergskråninga dens særpreg. I forbindelse med Oslofjordverneplanen er området i en helhetlig sammen vurdert som svært verneverdig. Begrunnelsen for dette er den unike floraen med mange nasjonalt og regionalt svært uvanlige arter, truede arter og arter som vi har et spesielt internasjonalt ansvar for å ta vare på. Områdets flora, eksposisjon og beliggenhet tilsier en svært rik insektfauna, der det er funnet et par rødlistearter. I denne rapporten er også området ovenfor Kongeveien inkludert, siden de samme kvalitetene finnes her (Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1999).

Supplerende informasjon innlagt av SiS den 29.04.2003:

Øst i området finnes en dam og sumpvegetasjon med bl.a. myrkongle, gulveis og fingerlerkespore (Ivar Holtan pers. medd.).

Egen områdebeskrivelse innlagt av TBL den 21.11.2000 om delområde ved Skogbakken:

Bestandet utgjøres av alm-lindeskog som er noe kulturpåvirket i kantene. Floraen i området har innslag av flere varmekjære, kalkkrevende karplanter. Totalt 60 arter ble registrert. Bestandet er verneverdig (Bronger & Rustan 1983). Området er også omtalt som en del av rapport for hele Ekebergåsens vestsida (Wesenberg et. al. 1990).

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Problematiske introduserte arter bør bekjempes. Dette er spesielt viktig for kjempebjørnekjeks, som er registrert syd i området (Holtan 2003) og platanlønn, der noen eldre trær bidrar til relativt omfattende spredning (Asbjørn Solås per. medd. 2003) og svensk asal (Wesenberg mfl. 1990). Det finnes også store forekomster av parkslirekne langs Kongeveien, og forekomster av gullrein og gravmyrt ved Sjømannskolen, som bør vurderes bekjempet. Skogene bør forøvrig overlates til fri utvikling, evt. med rydding av noe oppslag av kratt og ungsog.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 6		Totalt antall observasjoner: 6	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Skogdue	Hekke- /ynngleområde?	20.05.2004	3
Vendehals	Hekke- /ynngleområde		3
Gråspett	Hekke- /ynngleområde		3

Gulsanger	Hekke- /yngleområde	2004	1
Bøksanger	Hekke- /yngleområde	2004	1
Tornskate	Hekke- /yngleområde		1

Antall funn av rødlistede viltarter: 3

Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus
Tornskate	Hekke- /yngleområde		Sårbar (VU)
Gråspett	Hekke- /yngleområde		Nær truet (NT)
Bøksanger	Hekke- /yngleområde	2004	Nær truet (NT)

Antall funn av rødlistede karplantearter: 8   **Antall funn totalt: 34**

Arter med rødlistestatus:	Dato	Rødlistestatus
Legesteinfrø		Sårbar (VU)
Dragehode	21.06.1999	Sårbar (VU)
Aksveronika		Sårbar (VU)
Nikkesmelle		Nær truet (NT)
Oslosildre		Nær truet (NT)
Svartmispel		Nær truet (NT)
Bakkemaure		Nær truet (NT)
Liguster		Nær truet (NT)

Antall funn av rødlistede "andre arter": 2   **Antall funn totalt: 2**

Arter med rødlistestatus:	Gruppe	Rødlistestatus
Coleophora directella	Sommerfugler	Sterkt truet (EN)
Coleophora ramosella	Sommerfugler	Sårbar (VU)

Litteraturliste fra Naturtypebasen:

Lok. nr. 1253 Ekebergskogen III

Viktig B

Oslo kommune, 0301
UTM: , Ø: _____, N: _____
Hovednaturtype: Skog

Lok.nr. nasjonalt: 030111253
Gnr. bnr.:

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel barskog F08
Utforming: Gammel furuskog F0802
Verdi: Viktig B
Veg.type: A1, A2, B
Vernestatus: Ingen vernestatus
Trusler: Skogbruksdrift & Nedbygging
Feltsjekk: (siste)
Beskrivelse:

Vestvendt skråning med forholdsvis glissen furuskog med innslag av diverse løvtrær og gran. Furu har forholdsvis stor aldersspredning og sjiktning. Innslag av en del ganske grove trær med grov bark og tørre greiner. Stedvis forholdsvis rikt.

Lokalitetskrivelse innlagt av SiS den 07.06.2004:

Lokaliteten ble besøkt av Tom Hellig Hofton 23 oktober 2003. Vestvendt skråning med forholdsvis glissen furuskog med innslag av diverse løvtrær og gran. Furu har forholdsvis stor aldersspredning og sjiktning. Innslag av en del ganske grove trær med grov bark og tørre greiner. Innslag av noe gadd og læger av furu. De nedre delene er rikest med mest lågurtskog. I øvre deler veksler det mellom lavskog og bærlyngskog. Hele skogen har et tørt, varmt og solekspontert miljø med det potensiale disse forholdene gir for en interessant insektfauna. Verdien er satt til B, da potensiale for å finne sjeldne insekter og sopp er stort.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Skogen bør overlates til fri utvikling. Trær som faller eller står i fare for å falle over veier bør legges inn i biotopen.

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 0		Totalt antall observasjoner: 0	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede karplantearter: 0			Antall funn totalt: 4
Arter med rødlistestatus:		Dato	Rødlistestatus
Antall funn av rødlistede "andre arter": 0			Antall funn totalt: 0
Arter med rødlistestatus:	Gruppe		Rødlistestatus

Lok. nr. 1420 Jomfrubratveien - Ekeberg

Viktig B

Oslo kommune, 0301
UTM: EUREF89, Ø: _____, N: _____
Hovednaturtype: Rasmark, berg og kantkratt

Lok.nr. nasjonalt: 030111420
Gnr. bnr.:

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kantkratt B02

Utforming:

Verdi: Viktig B

Veg.type: Ikke registrert

Vernestatus: Ingen vernestatus

Trusler:

Feltsjekk: (siste)

Beskrivelse:

Gjenværende del av større beiteområde på Ekeberg. Ligger mellom gressplener på tre kanter og furuskog i nord. Engpreget vegetasjon med krattvegetasjon av slåpetorn, mispler, rosebusker og berberis.

Gjenværende del av større beiteområde på Ekeberg. Ligger mellom gressplener på tre kanter og furuskog i nord. Engpreget vegetasjon med krattvegetasjon av slåpetorn, mispler, rosebusker og berbreis. Eksponert solrik lokalitet hvor det er potensial for insektarter knyttet til rik kantkratt vegetasjon og blomsterenger.

Et par av arten skogdue er registrert i noen gamle furutrær her. Kanskje den hekker her eller i Ekebergskrenten (se nr. 390).

Antall viltobservasjoner med viltvekt: 1		Totalt antall observasjoner: 1	
Arter med viltvekt:	Områdetype	Dato	Viltvekt
Skogdue	Hekke- /yngleområde?	23.05.2001	1

Antall funn av rødlistede viltarter: 0			
Art	Områdetype	Dato	Rødlistestatus

Antall funn av rødlistede karplantearter: 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Dato	Rødlistestatus	

Antall funn av rødlistede "andre arter": 0		Antall funn totalt: 0	
Arter med rødlistestatus:	Gruppe	Rødlistestatus	

Verneplan for Oslofjorden – delplan Oslo og Akershus

Kongen i statsråd har 27. juni 2008 vedtatt Verneplan for Oslofjorden – delplan Oslo og Akershus.

Verneplanen omfatter 37 verneområder fordelt på 27 naturreservater, to landskapsvernområder, ett naturminne, fem plantefredningsområder og fire dyrefredningsområder. For noen områder gjelder vernet endring av grense og verneform på eksisterende verneområder. Områdene har et samlet areal på ca. 4,9 km², hvorav sjøareal utgjør ca. 0,7 km². Nytt verneareal utgjør ca. 4,3 km². Områdene ligger i kommunene Asker, Bærum, Oslo, Oppegård og Nesodden.

Kysten av Indre Oslofjord har i sum noe av landets rikeste mangfold av geologi, landskap, naturtyper, plante- og dyrearter. Strandområdene og øyene har særpreget natur med et betydelig antall arter som er sjeldne eller i tilbakegang i Norge. Her møtes nordlige, sørlige og vestlige plantearter. Også under vann finnes et rikt plante- og dyreliv.

Blodstorknebb og dragehode fra kalktørreng.
Foto: Jon A. Markussen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

ningsvekst og press på naturgrunnet som hovedstadsregionen. Det er også den regionen i landet som har flest registrerte truede og sårbare arter.

Derfor er det viktig at det i dag er bestemt at de mest verdifulle naturområdene her skal vernes. Dette vil sikre strandsone og nærområder med forekomster av en rekke sårbare arter. Oslo og Akershus har et spesielt ansvar for å ta vare på forekomster av strandeng, havstrand, kalktørreng og skog på kalkberg.

I Oslo og Akershus er det også et ansvar å ta vare på de geologiske typeområdene i Oslofeltet. Oslofeltets berggrunn har en spennende og fossilrik geologi med alder som varierer fra kambrium til perm (550-250 mill. år siden).

Langåra naturreservat har en spesiell geologi og botanikk.
Foto: Jon A. Markussen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Flere steder bevares områder som deler av året kan benyttes til friluftsliv.

Det faglige grunnlaget for verneplanen er tilrådingen fra verneplanutvalget for Oslofjorden i 1999 (Utredning for DN nr. 1999-8) sammen med nyere registreringer. Gjennomføringen av verneplanen er et ledd i arbeidet med å bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner.

Ingen region i Norge har tilsvarende befolk-

Besøksadresse:
Tungasletta 2

Postadresse:
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00

Telefaks:
73 58 05 01

Videokonferanse:
73 90 51 40

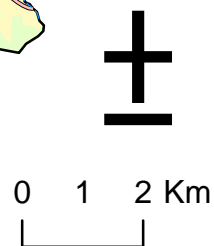
Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Verneplan for Indre Oslofjord

! Nye verneområder

- 1 Viernbukta naturreservat
- 2 Vendelholmene naturreservat
- 3 Skogerholmen naturreservat
- 4 Katterompa plantefredningsomr.
- 5 Langåra naturreservat
- 6 Bjerkås naturreservat
- 7 Løkeneshalvøya landskapsvernområde
- 8 Løkenesskogen naturreservat
- 9 Spirodden naturreservat
- 10 Torvøya og Bjerkholmen naturreservat
- 11 Kjeholmen naturreservat
- 12 Paradisbukta naturreservat
- 13 Borøya naturreservat
- 14 Gåsøya naturreservat
- 15 Geitholmen naturreservat
- 16 Lilleøya naturreservat
- 17 Syd Oust naturreservat
- 18 Padda plantefredningsområde
- 19 Bleikøya naturreservat
- 20 Ulvøya plantefredningsområde
- 21-24 Malmøya og Malmøykalven verneområder
- 25 Heggholmen naturreservat
- 26 Nakholmen naturreservat
- 27 Store Herbern naturreservat
- 28 Ekebergskrånningen naturreservat
- 29 Lindøya naturreservat
- 30 Svartskog landskapsvernområde
- 31 Husbergøya naturreservat
- 32 Hellvik gamle brygge plantefredningsområde
- 33 Ildjernet naturreservat
- 34 Fyrsteilene plantefredningsområde
- 35 Søndre Skjælholmen naturreservat
- 36 Blylagsdammen dyrefredningsområde
- 37 Kvistemyrdammen dyrefredningsområde

Fylkesmannen
i
Oslo og Akershus

EKEBERGSKRÅNINGEN NATURRESERVAT

Oslo kommune

 Grense for verneområdet

0 50 100 200 meter

Målestokk: 1:6000, Ekvidistanse: 5 meter

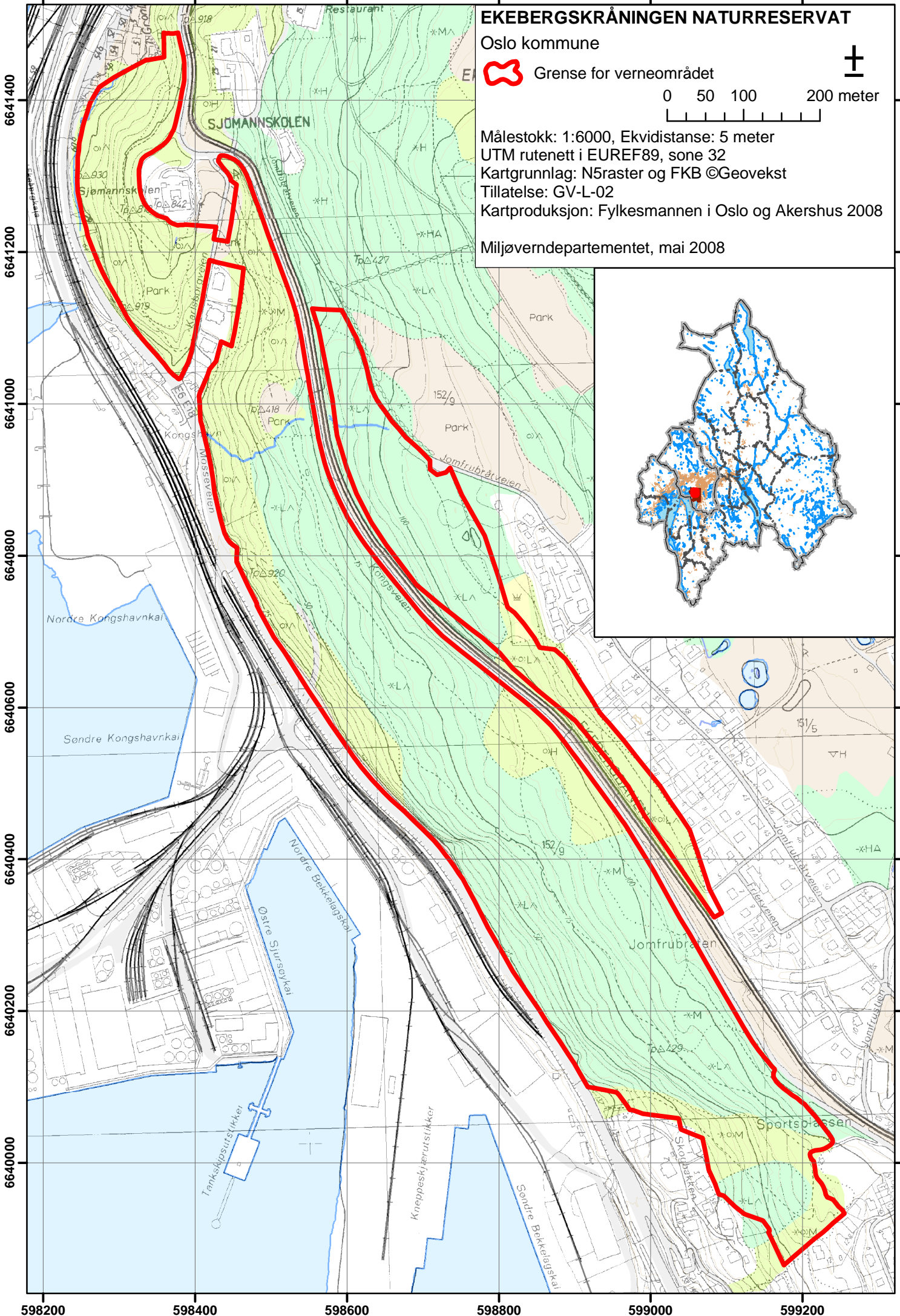
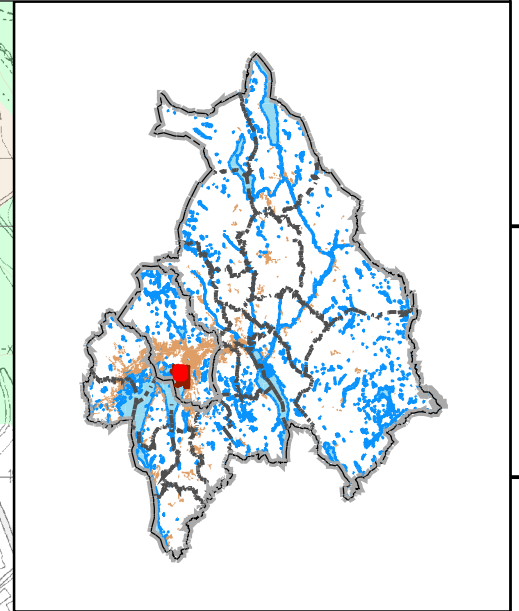
UTM rutenett i EUREF89, sone 32

Kartgrunnlag: N5raster og FKB ©Geovekst

Tillatelse: GV-L-02

Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oslo og Akershus 2008

Miljøverndepartementet, mai 2008

Forskrift om supplerende vern for Oslofjorden, delplan Oslo og Akershus – Ekebergskråningen naturreservat i Oslo kommune, Oslo fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon 27. juni 2008 med hjemmel i lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10 og §§ 21, 22 og 23. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1 Avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr. i Oslo kommune: 152/9.

Naturreservatet består av to delområder, og dekker et areal på ca. 385 daa, alt er landareal.

Grensene for naturreservatet framgår av kart i målestokk 1:10000, datert Miljøverndepartementet mai 2008. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Oslo kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 2 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et tilnærmet urørt område med en spesiell naturtype med stor variasjon i vegetasjonstyper og med stort biologisk mangfold. Området er egenartet som en del av det mest verdifulle avsnittet av forkastningssonen på østsida av Bunnefjorden.

§ 3 Vernebestemmelser

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Nye plantearter må ikke innføres. Planting eller såing er ikke tillatt.
2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er ikke tillatt.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, andre varige eller midlertidige innretninger, hensetting av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler eller kloakkledninger, bygging av veier, mudring, oppdyrking, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller planering av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplystingen er ikke fullstendig.
4. Enhver ødeleggelse av berggrunnen er forbudt, herunder hammerbruk, boring, sprenging og innsamling av prøver fra fast fjell. Likeledes er det forbudt å risse eller male inn tegn, figurer og lignende på fjell eller steinblokker.
5. Motorferdsel, herunder start og landing av luftfartøy, er forbudt.
6. Sykling og bruk av hest utenfor eksisterende gangvei er forbudt.
7. Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
8. Camping og teltslaging er forbudt.
9. Direktoratet for naturforvaltning kan av hensyn til fredningsformålet ved forskrift forby eller regulere ferdsele i hele eller deler av naturreservatet.

10. Bålbrenning og bruk av grill er forbudt.

§ 4 *Generelle unntak*

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i politi-, brannvern-, ambulans-, rednings- og oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten.

Bestemmelsene i § 3, nr. 1-3, er ikke til hinder for:

2. a) Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg.
b) Nødvendig istandsetting ved akutt utfall av strømforsyningen. Ved bruk av motorkjøretøy skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
c) Oppgradering/fornyning av kraftledninger for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt, når dette ikke medfører store negative endringer i forhold til fredningsformålet.
3. Sanking av bær og matsopp.
4. Oppmerking og vedlikehold av eksisterende stier.
5. Vedlikehold av bygninger og anlegg som er i bruk på fredningstidspunktet.

§ 5 *Eventuelle unntak etter søknad*

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner etter godkjenning av kulturminnemyndighetene.
2. Avgrenset bruk av naturreservatet som angitt i § 3 nr. 7.
3. Tynning i vegetasjonen for å opprettholde et etablert utsiktspunkt ved Kongsveien.
4. Tiltak for å fjerne introduserte arter som truer fredningsformålet.
5. Opprustning av veier.
6. Øvingskjøring for formål nevnt i § 4 nr. 1.
7. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 4 pkt. 2 a) og c).
8. Oppgradering og fornying av kraftledninger, telefonledninger og jordkabler som ikke faller inn under § 4 nr. 2 c).

§ 6 *Generelle dispensasjonsregler*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften når formålet med fredningen krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med fredningen.

§ 7 *Forvaltningsplan*

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre skjøtselstiltak for å fremme fredningsformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan, som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 8 *Forvaltningsmyndighet*

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 9 *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks.

Rapport fra botanisk befarings i Ekebergåsen vedrørende helleristningsøk Notat 14/10-2009. Arne Pedersen

Undertegnede utførte 23/9-2009 en botanisk kartlegging av et område i Ekebergåsen som er utvalgt til helleristningsøk. Det undersøkte arealet er avgrenset av Ridesletta i øst, Svenskesletta i vest, trappeanlegget i sør og et markert steingjerde i nord.

Vegetasjon og flora i tiltaksområdet.

Vegetasjonen i området er dominert av fattig **lyngfuruskog** og isprengt noe **knausefuruskog** på grunnlendte partier. Floraen i begge skogstypene består av vanlige arter som er tørketålende og lite næringskrevende. Unntaket er enkelte diffuse sig der det kommer inn mer fuktighetskrevende moser som *myrfiltmose*, *pjusksigdmose* og *buttgråmose*. Langs stier og åpne partier forekommer et tørkepreget **skogkant/krattvegetasjon** som er rikest utviklet på et felt sydvest for trappeanlegget ved punkt NM 9882,4100, 115moh. Her har feltsjiktet rikelig innslag av *bakketimian*, *bitterbergknapp*, *gulmaure*, *flerårsknavel*, *engtjæreblom*, *småsyre* og *kantkonvall* og dessuten enkelte mer kalkkrevende moser som *palmemose*, *kalktujamose*, *vegkurlemose* og *granmose*. Selv om feltet er i ferd med å vokse igjen med 1-3m høye busker av *kjottnype* og *ask*, kan dette samfunnet føres til **knavel/bergknapp**-utforming av **bergknausvegetasjon** (kalt F3c hos Fremstad 1997).

Samtlige vegetasjonstyper er sterkt kulturpåvirket og har hyppig innslag av mange ugrasarter som *ryllik*, *groblad*, *gulflatbelg*, *hundekjeks*, *hundegras*, *hvitkløver* m.fl. i tillegg til enkelte innførte/fremmede arter som *berberis*, *filtmispel* og *bulkmispel*.

Fattig berggrunn (granittisk gneis/åregneis) tynt jordsmonn og sydeksponering er viktige miljøfaktorer i tiltaksområdet som kan forklare den artsfattige floraen av tørketålende arter. Totalt ble det registrert 93 arter av karplanter og 36 moser innenfor det undersøkte feltet.

Konklusjon.

De utvalgte feltene for helleristningsøk vil hovedsakelig foregå i fattig furuskog og vil neppe medføre reduksjon av artsmangfoldet i området. Det ble ikke registrert rødlistede arter av karplanter, moser eller lav i tiltaksområdet. Et mindre bergknausareal sydvest for trappeanlegget som er bevokst med et noe kalkkrevende knavel/bergknapp-samfunn (se ovenfor), må holdes utenfor tiltaket.

Benyttet litteratur

Fremstad, E., 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA. Temahefte 12:1-271.

Vedlegg 1

Artsliste over karplanter, moser og lav fra Ekebergåsen

Artene ble registrert i forbindelse med botanisk befarings 23 sept. 2009 i et grunnlendt furuskogsområde mellom Ridesletta og Svenskesletta. Artene ble fordelt på ulike vegetasjonstyper i området som igjen gjenspeiler deres forekomst og økologi. Artene er forsøkt angitt etter følgende frekvensskala; sj. = sjelden, x = forekommer, v= vanlig og ofte dominerende på voksestedet.

Latinske navn	Noe kalkholdig skogkanteng/kratt 110-115moh	Relativ tørr lyngfuru-skog og knausefuru-skog 110-125moh	Norske navn
KARPLANTER			
<i>Acer platanoides</i>	x	sj	Lønn
<i>Achillea millefolium</i>	x-v	sj	Ryllik
<i>Agrostis capillaris</i>	x-v	x-v	Engkvein
<i>A. vinealis</i>	x	sj	Bergkvein
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	x	x	Gulaks
<i>Anthriscus sylvestris</i>	x		Hundekjeks
<i>Atocion rupestre</i>	x-v	x	Småsmelle
<i>Avenella flexuosa</i>	x	v-d	Smyle
<i>Berberis vulgaris</i>	x-v	x	Berberis
<i>Betula odorata</i>	x	x	Hengebjørk
<i>B. pubescens</i>		x	Dunbjørk/bjørk
<i>Calluna vulgaris</i>	sj	v-d	Røsslyng
<i>Campanula rotundifolia</i>	x-v	sj	Blåklokke
<i>Centaurea jacea</i>	x		Engknoppurt
<i>Clinopodium vulgare</i>	x		Kransmynte
<i>Convallaria majalis</i>		sj	Liljekonvall
<i>Corylus avellana</i>		sj	Hassel
<i>Cotoneaster bullatus</i>	x		Bulkmispel
<i>C. niger</i>		sj	Svartmispel
<i>C. tomentosum</i>	x		Filtmispel
<i>Crataegus monogyna</i>	x		Vanlig hagtorn
<i>Cysopteris fragilis</i>	x		Skjørlok
<i>Dactylis glomerata</i>	x-v	x	Hundegras
<i>Deschampsia caespitosa</i>	sj		Sølvbunke
<i>Dryopteris filix-mas</i>	x		Ormetelg
<i>Equisetum arvense</i>	sj		Åkersnelle
<i>Festuca ovina</i>	x-v	sj	Sauesvingel
<i>F. rubra</i>	sj		Rødsvingel
<i>Fragaria vesca</i>	x-v	x	Markjordbær
<i>F. viridis</i>	x-v		Nakkebær
<i>Frangula alnus</i>	x		Trollhegg
<i>Fraxinus excelsior</i>	x-v	x	Ask
<i>Galium boreale</i>	x	sj	Hvitmaure
<i>G. mollugo</i>		sj	Stormaure
<i>G. verum</i>	x-d	x	Gulmaure
<i>Geranium robertianum</i>	x		Stankstorkenebb
<i>Hieracium murorum</i> gr.		sj	Skogsveve
<i>H. pilosella</i> gr.		x	Hårsveve
<i>H. umbellatum</i>	x	sj	Skjermesveve
<i>H. vulgatum</i> gr.	x		Beitesveve
<i>Hylotelephium maximum</i>	x-v	x	Smørbukk
<i>Juniperus communis</i>	x-v	x	Einer
<i>Lathyrus linifolius</i>		sj	Knollerteknapp
<i>L. pratensis</i>	x		Gulflatbelg
<i>Leontodon autumnale</i>	x	sj	Følblom
<i>Linaria vulgaris</i>	sj		Lintorskemunn
<i>Lotus corniculatus</i>	x		Tirltunge

Luzula pilosa		x-v	Hårfrytle
Maianthemum bifolium		x	Maiblom
Melampyrum pratense		sj	Stormarimjelle
Melica nutans	x	sj	Hengeaks
Oxalis acetosella	x	sj	Gaukesyre
Picea abies		x	Gran
Pinus sylvestris		d	Furu
Plantago major	x	sj	Groblad
Poa nemoralis	x	sj	Lundrapp
P. pratensis	x		Engrapp
Populus tremula	x	x	Osp
Potentilla argentea	x-v	sj	Sølvmore
Prunus avium	x	x	Morell
P. padus	sj		Hegg
P. spinosa		sj	Slåpetorn
Ranunculus acris	x		Engsoleie
Polygonatum odoratum	x	sj	Kantkonvall
Polypodium vulgare	x	sj	Sisselrot
Rosa dumalis	x-d	x	Kjøtttype
Rubus idaeus	x	x	Bringebær
R. saxatilis	x	sj	Teiebær
Rumex acetosa	x	x	Engsyre
R. acetosella	v-d	x	Småsyre
Salix caprea		x	Selje
Sambucus racemosa	x-v		Rødhyll
Scleranthus perennis	x-v		Flerårsknavel
Sedum acre	x-d		Bitter bergknapp
Senecio vulgaris	x		Åkersvineblom
Solidago virgaurea		x	Gullris
Sorbus aucuparia	x	x	Rogn
S. intermedia	sj	sj	Svensk asal
Stellaria graminea	x-v	sj	Grasstjerneblom
Succisa pratensis		sj	Blåknapp
Tanacetum vulgare		sj	Reinfann
Thymus pulgeoides	x-v	sj	Bakketimian
Trifolium pratense	x		Rødkløver
T. repens	x		Hvitkløver
Urtica dioica	x		Stornesle
Vaccinium myrtillus		v-d	Blåbær
V. vitis-idaea		v-d	Tyttebær
Veronica officinalis	x	sj	Legeveronika
Vicia cracca	x-v	sj	Fugleteig
V. sepium	x		Gjerdevikke
Viola riviniana	x	x	Skogfiol
V. tricolor	x-v		Stemorsblomst
Viscaria vulgaris	x-v		Engtjæreblom
MOSER; Levermoser			
Barbilophoxia barbata	x		Skogskjeggmose
Lophozia excisa		sj	Rabbeflik
Ptilidium ciliare	x	x-v	Mattefrynsemose
P. pulcherrimum		x/råtten stubbe	Barkfrynsemose
Bladmoser			
Abietinella abietina	x-v	x	Granmose
Amblystegium serpens	x		Trådkryp mose
Andreaea rupestris		x	Bergsotmose
Aulacomnium palustre	x/sig	x/sig	Myrfiltmose
Brachythecium albicans	x-v		Bleiklundmose
B. glareosum	x/NM 987,411		Gull-lundmose
Bryum creberrimum	x/sig		Brakkvrangmose
B. elegans	sj		Hårskruevrangmose
Climacium dendroides	x-v		Palmemose
Dicranum bonjeani	x-v/sig		Pjusksigdmose
D. polysetum	x-d	x-d	Krussigdmose
D. scoparium	x-v	x-d	Ribbesigdmose

Didymodon fallax	x-d		Vegkurlemose
Grimmia decipiens	x-v	x	Kystknausing
G. funalis		sj/bergrabbe	Reipknausing
G. hartmanii	sj	x	Sigdknausing
G. unicolor	x		Flogknausing
Hedwigia ciliata	x-v	x	Gråsteinmose
Hylocomium splendens	x-d	x-d	Etasjemose
Hypnum cupressifome	v-d	x-d	Matteflettemose
Plagiomnium ellipticum	x/sig		Sumpfagermose
Pleurozium schreberi	x	v-d	Furumose
Polytrichum juniperinum	x-v	x	Einerbjørnemose
P. piliferum	x	x	Rabbebjørnemose
Racomitrium aciculare		sj/sig	Buttgråmose
R. elongatum	v-d	x	Beitegråmose
R. heterostichum		x-v	Berggråmose
Rhytidium rugosum		sj/NM 9871,4107	Labbmose
Rhytidiadelphus squarrosus	x-v		Engkransemose
Schistidium apocarpum	x		Storblomstermose
Syntrichia ruralis	x-v		Putehårstjerne
Thuidium recognitum	x		Kalktujamose
Makrolav			
Cladonia furcata	x	x	Gaffellav
C. pyxidata	x	x	Kornbrunbeger
Peltigera didactyla	sj		Smånever
P. rufescens	x		Brunnever

Rapport fra botanisk befaring i 10 ulike planområder innenfor Ekeberg skulptur- og kulturminnepark

Botanisk notat; 14/11-2009 og 20/6-2010 Arne Pedersen.

Bakgrunn for kartlegging av naturtyper/arts mangfold m.m.

På oppdrag fra arkitektfirmaet Bjørbekk & Lindheim ble undertegnede engasjert til å foreta en botanisk befaring av 10 ulike delområder der det er planlagt å foreta fysiske inngrep for å etablere en skulptur- og kulturminnepark på Ekeberg. Framstillingen nedenfor bygger stort sett på rapport fra naturtypekartlegging foretatt av Biofokus og egne data fra botanisk befaring som ble utført 20-21 oktober 2009. Samtlige planområder ble dessuten avlagt et besøk 1/6-2010 for å få med vår- og forsommerfloraen. I tillegg har jeg støttet meg til eksisterende skjøtelsesplaner for området som er anbefalt av Friluftsetaten, Oslo kommune.

Generelt om resultatene.

Resultatene av floraregistreringen fra de ulike planområdene er framstilt i form av artslister (vedlegg 1). Den ekstra feltdagen i begynnelsen av juni i år viste seg svært nyttig idet artsantallet av karplanter ble nesten fordoblet på de fleste av planområdene. Totalt er det nå påvist 156 arter av karplanter, 60 mosearter og 6 makrolav. Dette er et ganske høyt artsantall til tross for at det dreier seg om små arealer med næringsfattig berggrunn innenfor hvert delområde. Det ble ikke påvist rødlistede arter i noen av delområdene, men forekomst av enkelte hensynkrevende treslag som *geitved* og *rognasal* indikerer tilknytting til potensiell forekomst av sjeldne og rødlistede insekter.

De enkelte planområdene.

Innenfor hvert delområde blir det gitt en kort beskrivelse av vegetasjonstype, hva slags type inngrep og vurdering av konsekvenser og behov for nødvendig skjøtseltiltal for bevaring av naturmiljøet.

Areal 3.10. Gammelt foto (ca 1920) viser at området var tidligere musikkpaviljong med åpen furuskog og med god sikt ut mot fjorden. I dag er arealet delvis igjengrodd med diverse løvtrær (særlig, bjørk, hassel, ask, lønn, platanlønn) og kan karakteriseres som en **lågurtfuruskog**. Restaureringen går ut på å gjenskape musikkpaviljongen på de 4 opprinnelige sementerte fundamentene (6x6m) ved å fjerne løvtrærne. Tiltaket vil neppe redusere arts mangfoldet av vanlige karplanter (41 arter) og moser (21 arter) i særlig grad. Det er viktig at man også fjerner forekomst av *edelgran*, *bøk*, *platanlønn* og *gullregn*. Alle er fremmede arter som viser spredning i området.

Areal 3.1. Gammelt og tomt vannreservoar som ligger inni en overbygd jordhaug og er bevokst med kulturreng som har sterkt oppslag av hassel og bringebær. Tiltaket går ut på å etablere et vannspeil i bakkant av jordhaugen med tilhørende bekkedar (ikke nærmere lokalisert?). Dette medfører trolig minimale konsekvenser for naturmiljøet

Areal 3.2. Restaurering av temporær flomvannsbekk som går gjennom en tørr, **lågurtfuruskog** med co-dominans av lønn og hassel på steinrik morene. Tiltaket medfører ingen nevneverdig ulempe for naturmiljøet ved at bekkeløpet ryddes idet noen gamle sementrør, bevokst med trivielle moser, fjernes og at enkelte løvtrær blir hogd. På et par steiner i bekkeløpet ble det påvist to vanlige og fuktighetavhengige mosene *sumplundmose* og *bekkelundmose*, begge ganske sjeldne arter på det ellers tørkepregete Ekeberg-plataet.

Areal 3.6. Endestasjon for planlagt gondolbane. Arealet utgjør deler av et verdifullt, vestvendt, kjerneområde nr 4 (se kart) som består av sivevannspåvirket **lågurtfuruskog** med til dels store og gamle furutrær (alder opp mot 150 år). Øverst i skråningen er tresjiktet oppblandet med en rekke løvtrær, særlig *lønn* som co-dominant og stort innslag av *ask* og noe *hegg* i nedre deler. Et besøk i sistnevnte kjerneområde i oktober 2003 ga funn av rødlistearten ***begerfingersopp*** (*Clavicornia pyxidata*) på ei låg av *hegg* (Siste sjanse 2008). Tiltaket medfører betydelig inngrep i en mindre del av dette kjerneområdet ved at areal nedbygges og en sektor flatehogges (deriblant flere gamle furutrær) for å oppnå fri passasje for gondolbanen. Det vil være uheldig å gjøre inngrep i denne spesielle skogstypen fordi dette kan forstyrre vannsaget som er en forutsetning for den eksistens. Det må derfor utredes om det er mulig å flytte stasjonanlegget litt lengre ned i skråningen og aller helst til et allerede åpent utsiktspunkt lengre øst.

Areal 3.14. Lokaliteten utgjør et flatt terreng like nord for Ridesletta med flere gravhauger, antagelig fra bronsealderen, og som i dag er bevokst med **lågurtgranskog**. Tett tresjikt av mye gamle grantrær, ca 75-80 år, sørger for at undervegetasjonen er artsfattig og sparsomt utviklet med mye *gaukesyre* og innslag av småbusker av *lønn* og *hassel*. Restaureringstiltakene går ut på å visualisere gravhaugene ved å fjerne noen av grantrærne for derigjennom å framheve utforming og beliggenhet av disse. Tiltaket medfører ubetydelig inngrep i naturmiljøet ved å medvirke til økt lystilgang til feltsjiktet.

Areal 3.4. Trappeanlegget (tyskertrappa) fra krigens dager er i dårlig forfatning og er foreslått restaurert. Med sine ca 94 arter av karplanter er dette er det mest artsrike av planarealene som består beitemark og engpreget **kantkratt** med mye *slåpetorn*, *kjøttnype* og *berberis*. I tillegg må nevnes forekomst av treslagene *geitved* og *rognasal* i trappeanlegget. Til sammen utgjør dette et varmekjært, kalkkrevende, halvåpent vegetasjonselement som vi særlig finner på øyene i Oslofjorden og som potensielt kan danne næringsgrunnet for sjeldne og rødlistede insekter. Enkelte partier i trappeanlegget, og særlig i sørkant av dette, er det arealer med et tørkepreget **knavel/bergknapp**-utforming av **bergknausvegetasjon**(F3c). I feltsjiktet vokser ganske rikelig med *bakketimian*, *gulmaure*, *flerårsknavel*, *engtjæreblom*, *kantkonvall* og *gravbergknapp* på grunnlendt mark, mens floraen på tykkere jordmonn har innslag av *knollmjørdurt*, *vårstarr*, *fingerstarr* og *storarve*. Alt dette indikerer at den fattige berggrunnen får tilførsel av diffuse, kalkrike sig, hvilket også forsterker områdets naturverdi. Ved restaureringen må det sterke oppslaget av nyperoser, berberis og 1-3 m høye askebusker fjernes. Det samme gjelder gravbergknapp og den stor busken av tartarleddved (trolig innplantet), mens geitved og rognasal må beholdes. Arealer med beitemark bør slås medio august og ikke behandles som plen, dette for å fremme utviklingen mot blomstereng. Ellers må de spredte individene av de svartlistede artene, **russekål** og **rynkerose** langs sørlige del av tyskertrappa fjernes for å unngå spredning ved forflytting av masser i forbindelse med restaureringsarbeidet.

Areal 3.21. Her er det planlagt å anlegge et utsiktspunkt ved å bygge en plattung til formålet. Mye av arealet okkuperes av en slags **edelløvskog** dominert av ung *lønn* både i tresjikt og busksjikt og oppblandet med spredte gamle furutrær. Feltsjiktet har rikelig innslag av unge planter av *hassel*, *ask*, *alm*, *platanlønn* m.m. Arealet mot øst er avgrenset av en mosedeckt bergvegg med trivielle arter. Tiltaket medfører at unge trær og busker som stenger for utsikten skal fjernes. I tillegg må trærne i feltsjiktet også fjernes. Eldre trær med stammediameter større enn 50 cm bør derimot ikke hogges. Tiltaket vil gi økt lystilgang til skogbunnen og gi positiv effekt på gras og urter i feltsjiktet.

Areal 3.3. Denne lokaliteten består hovedsakelig av stimøte og en utrast nordskråning med mange steinblokker. De mange mosekleddede steinene kan forklare at dette er den mest artsrike moselokaliteten med ca 30 arter. Planlagt tiltak i form av rasteplass med benker vil neppe påvirke naturmiljøet i negativ retning.

Areal 3.5. Karlsborg utgjør et hageanlegg som huser flere vakre trær av *bøk* og *lind* og dessuten et verneverdig gammelt lønnetre. I tillegg må nevnes en kjempemessig *edelgran* som trolig er ansvarlig spredning av sine frukter i Ekebergåsen.

Areal 3.9. Den opparbeidede parkeringsplassen bibeholdes og de eksisterende bygningene skal repareres og restaureres.

Vedlegg 1

Artsliste over karplanter, moser og lav fra 8 ulike tiltaksområder på Ekeberg

Artene ble registrert i forbindelse med botanisk befaring 20 og 21 oktober 2009 på 8 ulike lokaliteter der det er planlagt ulike inngrep i forbindelse etablering av Ekeberg kulturminnepark. I tillegg ble det gjort en ny befaring 1/6-2010 for å få med vår- og forsommerfloraen.

Artene er forsøkt angitt etter følgende frekvensskala; sj. = sjelden, x = forekommer, v= vanlig og d = ofte dominerende på voksestedet. For treslagene i tabellen gjelder følgende symboler; Når treslaget bare forekommer i feltsjiktet (inntil 1m høye), angis dette med c bak frekvenstegnet (for eksempel xc eller sjc). Vokser treslaget kun i busksjiktet (1-3m over bakken), angis dette ved for eksempel xb eller vb. Alle treslag som er minst 3m høye, vokser i tresjiktet og angis ikke med eget symbol. Unntak er når et treslag forekommer både i tresjikt og busksjikt eller eventuelt i feltsjiktet. Da kan treslaget få symboler som xab, vac eller xabc. Arter med uthevet skrift er **innførte** eller **fremmede** arter. **Lh** i rubrikken betyr at arten er sjelden på Ekebergåsen og derfor lokalt hensynskrevende

Tiltaksområdene;

3.10. Tidligere musikkpaviljong, i dag kulturpåvirket lågurtfuruskog (B1a), ca 90moh, NM 985,4145. Besøkt 20/10-2009.

3.1. Vannreservoir inni jordhaug, sterkt kulturpåvirket engvegetasjon med til dels betydelig oppslag av hassel og bringebær, ca 100moh, NM 986,415. Besøkt 20/10-2009.

3.2. Restaurering av temporær flombekk/bekkefar som ligger i en hasseldominert furuskog med mye gamle furutrær. Jordbunnen domineres av tørr, steinet morene. 120moh, NM 987,416. Besøkt 20/10-2009.

3.6. Endestasjon for planlagt gondolbane. Området er en NW-vendt og hasseldominert, gammel furuskog med forekomst av noe marin leire, ca 110moh, NM 987,417. Besøkt 20/10-2009.

3.14. Areal med flere gamle gravhauger som ligger en gammel lågurtgranskog like N for Ridesletta, ca 130moh, NM 990,413. Besøkt 20/10-2009..

3.4. Trappeanlegget (tyskertrappa) mellom Ridesletta og Svenskesletta, kultur- og tråkkpåvirket grasmark/eng, 115-125moh, NM 988,410. Besøkt 20/10-2009

3.21. Utsiktspunkt like N for Ekebergrestauranten, frodig edelløvsskog dominert av lønn med spredte, gamle furutrær, 80moh, NM 986,417. Besøkt 21/10-2009.

3.3. Stikryss Ø for gondolbane, edelløvsskog dominert av bjørk/lønn på steinet, tørr morene og NW-vendt veiskråning m/utrast "steinrøys", ca 120moh, NM 9879,4160. Besøkt 21/10-2009.

Latinske navn	3.10	3.1	3.2	3.6	3.14	3.4	3.21	3.3	Norske navn
KARPLANTER									
Abies alba	sjc								Edelgran
Acer platanoides	sjc	xb	v-d	v-d	xc		v-d	v-d	Lønn
A. pseudoplatanus	xc		sjc	xbc	sjc		xac	x	Platanlønn
Achillea millefolium		x				x	x		Ryllik
Aegopodium podagraria			v	x-v					Skvallerkål
Aesculus hippocastaneus							sj	sjc	Hestekastanje
Agrostis capillaris	x	v			x-v	x-v		x-v	Engkvein
Alchemilla filicaulis		x-v				x	x-d	x-v	Grannmarikåpe
A. glabra									Glattmarikåpe
A. monticola		x							Beitemarikåpe
Allium vineale						x			Strandløk
Alopecurus pratensis						x			Engreverumpe
Alliaria petiolata			x						Løkurt
Anemone nemorosa	x	x-v	d	d	v-d	x	x	x-v	Hvitveis
Anthoxanthum odoratum	x-v				x-v			x	Gulaks
Anthriscus sylvestris		x				v-d	sj	x-v	Hundekjeks
Arabidopsis thaliana						x-v			Vårskrinneblom
Arenaria serpyllifolia typicum						x-v			Sandarve
Arctium minus						sj			Småborre
Artemisia vulgaris						x			Burot
Atocion rupestre						x			Småsmelle
Athyrium filix-femina				x	sj			x	Skogburkne
Avenella flexuosa	x-v	x		x			x	x	Smyle

Barbarea vulgaris						x-v			Vinterkarse
Berteroe incana						x			Grådodre
Berberis vulgaris			x	sj		v	sj		Berberis
Betula odorata	x		x		x	x	x	v-d	Hengebjørk
B. pubescens	x						sj		Dunbjørk/bjørk
Bunias orientalis						x-v			Russekål
Calamagrostis arundinacea					sj				Snerprørkvein
Campanula rapunculoides						x			Ugrasklokke
C. rotundifolia						x-v		sj	Blåklokke
Capsella bursa-pastoris						x			Hyrdetaske
Carex caryophyllea						x/Lh			Vårstarr
C. digitata						x		sj	Fingerstarr
Centaurea jacea						x			Engknoppurt
Cerastium arvense						sjLh			Storarve
Chamerion angustifolium		x							Geitrams
Cirsium heterophyllum								sj	Hvitbladtistel
Convallaria majalis			v-d		x	x	x-v	x	Liljekonvall
Corylus avellana	x	vb	v	x	sjb		x	x	Hassel
Cotoneaster villosulus						x	sj		Spissmispel
Crataegus monogyna								x	Hagtorn
Dactylis glomerata	x	x-v	x		v-d	v-d	x	x	Hundegras
Deschampsia caespitosa	x	x-v		sj	x			x	Sølvbunke
Draba verna						x			Vårublom
Dryopteris carthusiana	sj			x	x				Broddtelg
D. dilatata					sj				Geittelg
D. filix-mas		sj	sj	x			x	x-v	Ormetelg
Elymus caninus v.caninus								x	Hundekveke
Epilobium montanum		sj		sj					Kratmjølke
Equisetum pratense				x					Engsnelle
Fagus sylvatica	xab		sj						Bøk
Festuca ovina						x			Sauesvingel
F. rubra						x-v	x		Rødsvingel
Filipendula ulmaria		x		x				x	Mjødurt
F. vulgaris						x/Lh			Knollmjødurt
Fragaria vesca	x	x-d	x-v			v	x	x	Markjordbær
Frangula alnus						x			Trollhegg
Fraxinus excelsior	xc	xbc	xc	vc		x-v	xc	xac	Ask
Galium boreale						x-v			Hvitmaure
G. mollugo						x-v			Stormaure
G. verum						x-d			Gulmaure
Geum urbanum	x		x			x	sj	x-v	Kratthumleblom
Geranium robertianum							x	x	Stankstorkenebb
G. sylvaticum	x	x						x-v	Skogstorkenebb
Glechoma hederacea						x-v	x		Korskknapp
Gymnocarpium dryopteris								x	Fugletelg
Hieracium pilosella gr.						x-v			Hårsveve
H. umbellatum						x			Skjermesveve
H. vulgatum gr.		x		x		x	sj		Beitesveve
Hylotelephium maximum						x-v		x	Smørbukk
Hypericum perforatum		x						x	Prikkperikum
Juniperus communis	xb								Einer
Laburnum alpinum	sj								Alpegullregn
Lapsana communis			sj						Haremat
Lathyrus linifolius	x	x					x	x	Knollerteknapp
L. pratensis		x				x			Gulflatbelg
Leontodon autumnale						x			Følblom
Linum catharticum						x			Vill-lin
Lonicera tartarica						xa			Tartarleddved
Lotus corniculatus						x			Tiriltunge
Luzula multiflora								x	Engfrytle
L. pilosa	x-v	x	x	x			x	x	Hårfrytle
Lysimachia nummularia								sj	Krypfredløs
Maianthemum bifolium					x-v				Maiblom
Malus xdomesticus						sj			Eple

Melampyrum sylvaticum	sj							x	Småmarimjelle
Melica nutans		x	sj			x-v	x		Hengeaks
Mycelis muralis			sj	x				x	Skogsalat
Myosotis arvensis						x			Åkerminneblom
Nocca caerulea						x			Vårpengeurt
Oxalis acetosella	x-v	x-d	sj	x-v	x-v		x	x-v	Gaukesyre
Paris quadrifolia				sj					Firblad
Phedimus spurium						x			Gravbergknapp
Phleum pratense						x			Timotei
Picea abies	xb				d				Gran
Pimpinella saxifraga						sj			Gjeldkarve
Pinus sylvestris	d	x	d	d		x	x	x-v	Furu
Plantago major		x				x-v	x		Groblad
Poa annua						x			Tunrapp
P. compressa						x			Flatrapp
P. nemoralis	x	x-v	x	sj	x	x-d	x	x-v	Lundrapp
P. pratensis						v-d	x		Engrapp
Polygonatum odoratum					x	x	sj		Kantkonvall
Polypodium vulgare							x-v	sj	Sisselrot
Populus tremula	sj			x	sjc	x	x	sjc	Osp
Potentilla argentea						x-v			Sølvmore
P. crantzii						sj			Flekkmore
P. thuringiaca						x			Tysk more
Prunella vulgaris		x							Blåkoll
Prunus avium	xc		x	xc		v			Morell
P. padus			x	x	x			xb	Hegg
P. spinosa						x-d			Slåpetorn
Quercus robur	xc							sjc	Sommereik
Ranunculus acris						x		x	Engsoleie
R. reptans		x						x	Krypsoleie
Rhamnus catharticus						x/Lh			Geitved
Ribes alpinum				sjb					Alperips
Rosa dumalis		x	x			v-d		x	Kjøtttype
R. rugosa						x-v			Rynkerose
Rubus idaeus	x-v	d			x	x-v	x-v	x-v	Bringebær
R. saxatilis	x	x	sj	x		x		x	Teiebær
Rumex acetosa						x	x	x	Engsyre
R. acetosella						x-d			Småsyre
Salix caprea	x				x		x	x	Selje
Sambucus racemosa					x	x			Rødhyll
Scleranthus perennis						x-d			Flerårsknavel
Sedum acre						x-d			Bitter bergknapp
Silene dioica					sj				Rød jonsokblom
Solidago virgaurea								x	Gullris
Sorbus aucuparia	x	x	x		x	x	xc	x	Rogn
S. hybridum						sj/Lh			Rognasal
Stellaria graminea		x				x	x	x	Grasstjerneblom
Tanacetum vulgare							x		Reinfann
Taraxacum officinale coll.		x	sj	x		x-v	x	x	Løvetann
Thymus pulgeoides						v/Lh			Bakketimian
Tilia cordata		x					xb	xac	Lind
Trifolium medium						x			Skogkløver
T. pratense						x-v	sj	sj	Rødkløver
Tussilago farfara	sj	x-v						x	Hestehov
Ulmus glabra	xc	xbc	xb				x		Alm
Urtica dioica	x					x-v	x	x	Stornesle
Vaccinium myrtillus	x-v	x-d		x					Blåbær
V. vitis-idaea		x							Tyttebær
Veronica agrestis						x			Åkerveronika
V. chamaedrys						x-v	sj	x-v	Tveskjeggveronika
V. officinalis	x		x					x	Legeveronika
Viburnum opulus		sjb					x	xc	Krossved
Vicia cracca						x-v			Fuglevikke
V. sepium	x					x-v		x	Gjerdevikke

<i>Viola canina</i>	x-v	x	sj						Engfiol
<i>Viola riviniana</i>			x	x		x		x	Skogfiol
<i>V. tricolor</i>						x			Stemorsblomst
<i>Viscaria vulgaris</i>						x			Engtjæreblom
Antall arter	41	43	32	30	26	94	48	62	
MOSER;Levermoser									
<i>Barbilophozia barbata</i>	x							x	Skogskjeggmose
<i>Chiloscyphus profundus</i>	x		sj	x	x		x	sj	Stubbeblonde
<i>Metzgeria furcata</i>							x		Gulbandmose
<i>Plagiochila asplenioides</i>								sj	Prakthinnemose
<i>P. porelloides</i>		sj					d/berg		Berghinnemose
<i>Ptilidium ciliare</i>								x-v	Mattefrynsemose
<i>P. pulcherrimum</i>			x				sj		Barkfrynsemose
<i>Radula complanata</i>								sj/ved	Kransflatmose
Bladmoser									
<i>Abietinella abietina</i>						x-v			Granmose
<i>Amblystegium serpens</i>	x		x-v	x			x	x	Trådkrypemose
<i>Andreaea rupestris</i>								x	Bergsotmose
<i>Atrichum undulatum</i>		x	x	x	sj			x	Stortaggmose
<i>Brachythecium albicans</i>						x			Bleiklundmose
<i>B. plumosum</i>				x					Bekkelundmose
<i>B. populeum</i>	x		x	x			x	x-v	Ospelundmose
<i>B. reflexum</i>	x			sj	x		x	x	Sprikelundmose
<i>B. rivulare</i>				x					Sumplundmose
<i>B. starkei</i>	sj								Strølundmose
<i>B. velutinum</i>	x								Fløyelslundmose
<i>Bryum flaccidum</i>	x		sj				x		Trådskruevrangmose
<i>Cirriphyllum piliferum</i>		x-d				x-v	sj	x	Lundveikmose
<i>Climacium dendroides</i>						x			Palmemose
<i>Cynodontium strumiferum</i>								x	Strumaskortemose
<i>Dicranum montanum</i>			x						Stubbesigdmose
<i>D. polysetum</i>				x				x	Krussigdmose
<i>D. scoparium</i>			x					x	Ribbesigdmose
<i>Didymodon fallax</i>	sj					x-d			Vegkurlmose
<i>Eurhynchium hians</i>				x			sj	x-v	Oremoldmose
<i>Fissidens taxifolius</i>				x				sj	Kalkklommose
<i>F. viridulus</i>								sj	Leirlommose
<i>Grimmia hartmanii</i>							x-v	x	Sigdknausing
<i>G. muehlenbeckii</i>						x/berg			Blokk-knausing
<i>Hedwigia ciliata</i>	x					x			Gråsteinmose
<i>Hylocomium splendens</i>	v	x-v					x	x	Etasjemose
<i>Hypnum cupressifome</i>	x-v	x	x-d	v-d	x-v	x-v	x-d	x-d	Matteflettemose
<i>H. resupinatum</i>					x/stein				Kystflettemose
<i>Orthotrichum obtusifolium</i>							sj/lønn		Buttbustehette
<i>O. pallens</i>							x/lønn		Gulltannbustehette
<i>O. speciosum</i>							x/lønn	x/ved	Duskbustehette
<i>Paraleucobryum longifolium</i>						x	x	x	Sigdnervemose
<i>Plagiomnium affine</i>		sj						x	Skogfagermose
<i>P. cuspidatum</i>	x					x	x-v	x-v	Krypfagermose
<i>P. undulatum</i>				sj					Krusfagermose
<i>Plagiothecium cavifolium</i>							x		Skjejamnemoser
<i>P. curvifolium</i>	x				x				Krumjamnemoser
<i>P. denticulatum</i>				sj			x-d	x	Flakjamnemoser
<i>Pleurozium schreberi</i>	x							x	Furumose
<i>Pohlia nutans</i>	sj				sj				Vegnikke
<i>Polytrichastrum formosum</i>					sj		x	x	Kystbinnemose
<i>Pylaisia polyantha</i>								sj/ved	Ospemose
<i>Racomitrium elongatum</i>	x								Beitegråmose
<i>R. ericoides</i>						x			Fjærgråmose
<i>Rhizomnium punctatum</i>			x	sj					Bekkerundmose
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	x	v-d				x-d	x-d		Engkransmose
<i>Sanionia uncinata</i>	v		x-v				x	x-d	Klobleikmose
<i>Schistidium apocarpum</i>	x-v	sj	x			x-v		sj	Storblomstermose
<i>Syntrichia ruralis</i>	x					v-d			Putehårstjerne

Tetraphis pellucida			sj						Firtannmose
Thuidium philibertii						x			Bakketujamose
T. recognitum						x		x	Kalktujamose
Antall moser	21	8	13	14	8	16	23	31	
MAKROLAV									
Baeomyces rufus								sj	Vanlig køllelav
Cladonia coniocraea								sj/ved	Skogsyl
Peltigera degenii								x	Blank bikkjenever
Physcia aipolia						x-v			Vanlig rosettlav
P. tenella						x-v			Frynserosettlav
Xanthoria parietina						x-d			Messinglav

De tre sistnevnte lavene vokste i store mengder på eldre greiner av tartarleddved

Fuglefaunaen i planområdet for skulptur- og kulturminnepark på Ekeberg

Oppdragsgiver: Oslo kommune

Skrevet av: Finn Michelsen

Kvalitetskontroll: Rune Solvang, Asplan Viak

Dato: 12.06. 2010.

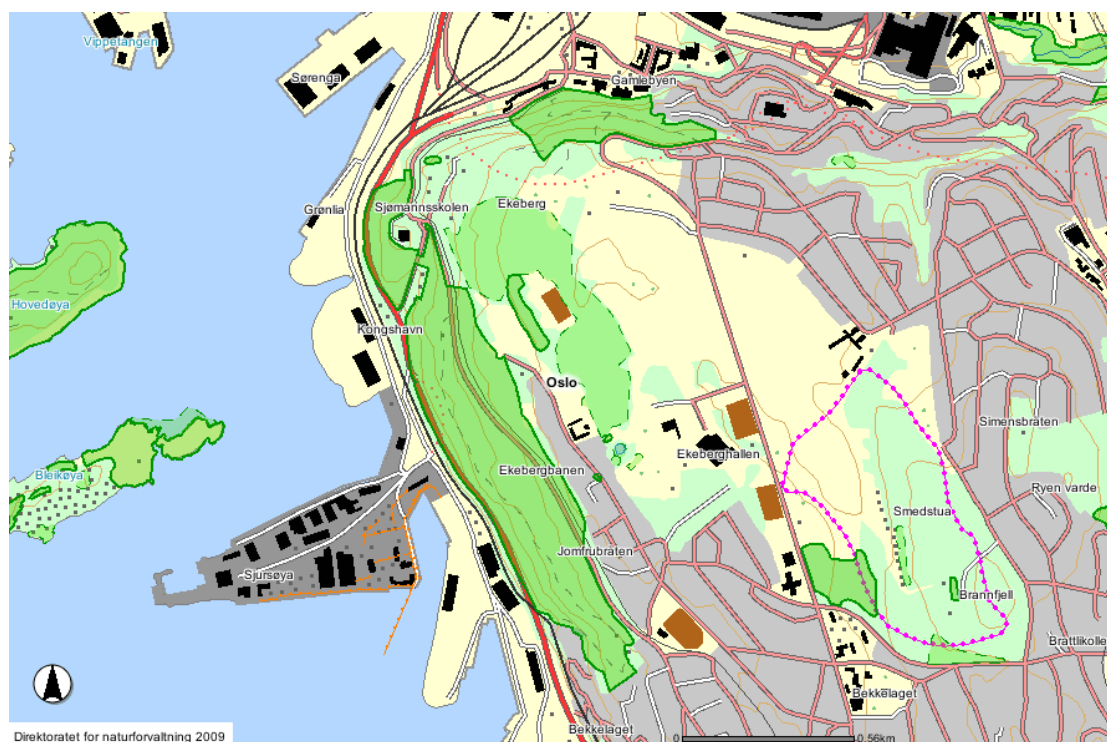
Bakgrunn for rapporten

Det er på oppdrag for Oslo kommune utført registreringer av fuglelivet i området for den planlagte skulptur- og kulturminneparken på Ekeberg.

Innledning

Planområdet omfatter Ekebergskrenten og deler av plataet sør og øst for denne, grensende mot Svenskesletta, Ridesletta, Ekeberg Camping og Stuttungsletta. I nord og vest avgrenses området av Kongsveien (figur 1).

Området har en variert natur med en rekke ulike viktige naturtypelokaliteter (Blindheim 2008), og dette danner grunnlaget for en variert fuglefauna. Den vanligste naturtypen her er gammel barskog (furuskog) med vegetasjonstypene lågurtskog, lavskog og bærlyngskog. Flere steder har furuskogen innslag av or-askeskog. Rik edellauvskog forekommer i bratte skrenter i nord. Planområdet har også små innslag av rik sumpskog, parklandskap og naturbeitemark/kantkratt.

Naturtypelokaliteter i området. Noen lokaliteter mangler (Kontakt eventuelt Friluftsetaten, Oslo kommune)

Metode

Planområdet ble systematisk gått gjennom flere ganger. Registreringene ble gjort både gjennom visuelle observasjoner og gjennom identifisering av fuglesang. Viktige partier ble koordinatfestet med GPS. Av hensyn til at fuglesangen er sterkest i morgentimene ble mye av feltarbeidet utført på denne tiden av døgnet, også før soloppgang. Feltarbeidet ble utført av

Finn Michelsen, den 5. og 26. mai, samt den 1. juni, 2010. Det er også blitt innhentet opplysninger om naturtypelokaliteter i området, samt data fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus (NOF-OA) sine tidligere registreringer på Ekeberg. Dessuten er Artsdatabankens artskart studert.

Resultater

I løpet av tre dagsverk i felt ble det observert 43 fuglearter innenfor planområdet. NOF-OA har tidligere registrert til sammen 81 fuglearter innenfor en større del av Ekebergområdet, inkludert det nåværende planområdet, men også mot idrettens hus og Ekeberg gård (Vedlegg 1.) P.g.a mangel på åpent vann / våtmark innenfor planområdet vil mange av artene på NOFs liste tilknyttet våtmark naturlig mangle i planområdet.

Arter som ringdue, stær (NT), og ulike trostearter er mye å se på næringssøk i parklandskapet (sletta) vest for campingplassen. I tilgrensende kratt her finner vi bl.a. endel pilfink, grønnfink og grønnsisik, samt svarthvit fluesnapper og gråfluesnapper. I den skrinne lav- og bærlyng-furuskogen i nord og vest er typiske arter trepiplerke, furukorsnebb, svartmeis og toppmeis. Edellauvskogen og den gamle furuskogen på høyere bonitet med stort lauvinnslag, har arter som stillits, kjernebiter, munk, hagesanger, møller og den rødlistede bøksangeren (NT). Fire hanner av sistnevnte art ble gjentatte ganger hørt syngende på faste steder (figur 1). Koordinatene for disse er:

98671 - 41514 (Nær pinne med påskriften "Nøkkelhullet").

98597 - 41395 (Nær vannreservoaret).

98710 - 41274 (Ved veien mellom vannreservoaret og Ridesletta).

98900 - 41276 (I utkanten av rik sumpskog i sørøst).

Ved sistnevnte punkt finnes også et parti med flere hulltrær, de eneste som ble sett i planområdet. De fleste reirhullene er laget i svartor og alle hull er på en størrelse som samsvarer med flaggspett. Hekkende flaggspett ble konstatert i et av trærne på nevnte koordinatpunkt. Her ble det også sett flere trostereir. Partiet er (eller *burde* være) en del av naturtypelokalitet nr. 1251 (registrert i kommunens naturdatabase) (Blindheim, 2008) med rik sumpskog, verdisatt som viktig (verdi B). Grensene for planområdet går stort sett utenfor denne naturtypelokaliteten, men dette bør dobbeltsjekkes, for det kan se ut som partiet med hulltrær (og rik sumpskog) kan befinne seg såvidt innenfor planområdet.

Parti med hulltrær helt sørøst i området.

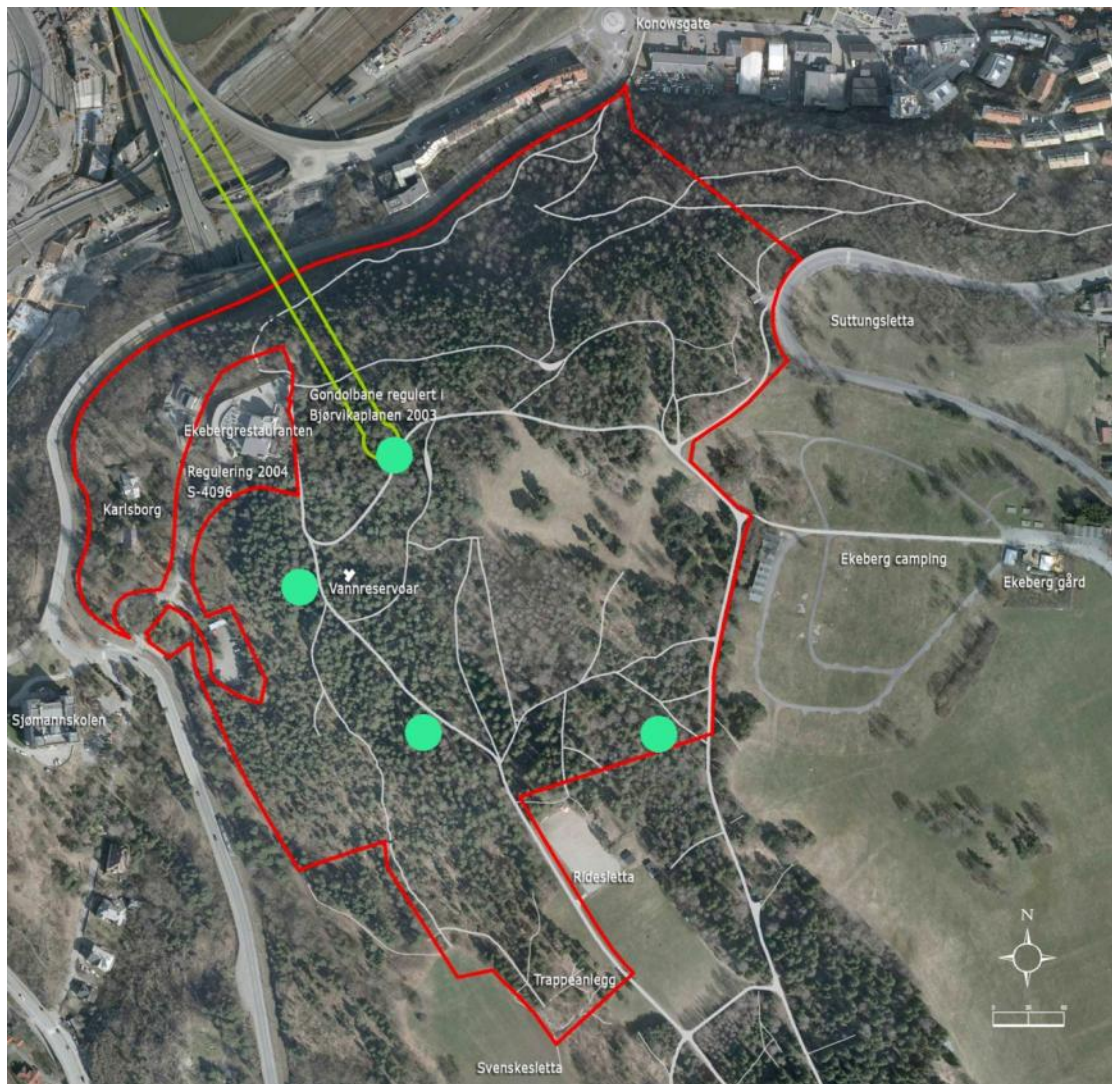
Reirhull etter svartspett ble ikke registrert, så det er mindre sannsynlig at skogdua er hekkefugl innenfor planområdet, selv om et skogdue-par tidligere er observert på Ekeberg. Observasjonen ble gjort innenfor naturtypelokalitet nr. 1420 (Blindheim, 2008), og siden bare ca. halvparten av denne naturtypelokaliteten ligger innenfor planområdet, er det mulig at skogduene holder til i den andre halvdel, altså såvidt utenfor planområdet.

Den rødlistede dvergspetten (VU) ble ikke sett eller hørt, men også denne arten er registrert av NOF-OA på Ekeberg, og selve planområdet har flere partier som harmonerer med artens biotopkrav. Dette gjelder særlig den rike sumpskogen med svartor i sør-øst, og de bratte skråningene med rik edellauvskog i nord.

Tornskate (VU) ble ikke sett, men den er tidligere registrert av NOF-OA, og skrentene med åpen skog og mye kratt helt i sørvest kan være gode leveområder for denne rødlistearten.

Som en kuriositet kan det nevnes at en myrhauk (VU) ble observert flygende i kanten av sletta vest for campingplassen på første feltdag, den 5. mai. Arten ser ikke ut til å ha vært registrert her tidligere, men siden det ikke finnes egnede leveområder for arten i området, er det uansett bare snakk om en fugl på trekk, og det er dermed ikke nødvendig å ta hensyn til denne arten i planarbeidet.

Kart over planområdet. Grønn sirkel markerer parti med syngende bøksanger (NT). (For mer nøyaktige koordinater for bøksangerne: Se under Resultater). Kartgrunnlag: Oslo kommune.

Tabell 1.

Fuglearter observert under feltarbeidet, mai-juni, 2010:

Art	Rødlistestatus	Observasjoner	Merknader
Myrhauk	VU (Sårbar)	Ett individ	Tilfeldig gjest på trekk
Hettemåke		Vanlig	
Fiskemåke		Vanlig	
Sildemåke		Vanlig	
Gråmåke		Vanlig	

Ringdue		Vanlig	
Gjøk		Ett individ	
Flaggspett		Fåtallig	
Låvesvale		Fåtallig	
Taksvale		Fåtallig	
Trepipplerke		Fåtallig	
Linerle		Fåtallig	
Rødstrupe		Vanlig	
Svarttrost		Vanlig	
Gråtrost		Vanlig	
Rødvingetrost		Vanlig	
Møller		Fåtallig	
Hagesanger		Fåtallig	
Munk		Vanlig	
Bøksanger	NT (Nær truet)	Fåtallig	Fire syngende hanner
Løvsanger		Vanlig	
Fuglekonge		Fåtallig	
Gråfluesnapper		Fåtallig	
Svarthvit fluesnapper		Vanlig	
Toppmeis		Fåtallig	
Svartmeis		Fåtallig	
Blåmeis		Vanlig	
Kjøttmeis		Vanlig	
Spettmeis		Vanlig	
Trekryper		Fåtallig	
Skjære		Vanlig	

Kråke		Vanlig	
Stær	NT (Nær truet)	Fåtallig	Små flokker på og ved sletta vest for campingplassen
Pilfink		Fåtallig	
Bokfink		Vanlig	
Bjørkefink		Fåtallig	
Grønnfink		Vanlig	
Stillits		Vanlig	
Grønnsisik		Vanlig	
Furukorsnebb		Fåtallig	
Dompap		Fåtallig	
Kjernebiter		Ett individ	
Gulspurv		Fåtallig	

Andre kvaliteter

Nordvest for Ekebergrestauranten ble det på UTM: 98450 / 41523 funnet en liten bestand av gulveis. Dette er en så uvanlig og spesiell plante at det bør tas hensyn til den ved eventuelle inngrep i dette partiet.

Konklusjon

Til å være så begrenset i størrelse har planområdet en relativt variert natur, med flere viktige naturtypelokaliteter og utforminger av skog i ulike suksesjonsfaser. Dette gir området en relativt rik og variert fuglefauna, der 43 arter ble registrert under feltarbeidet i mai og juni 2010. Med unntak av en tilfeldig trekkgjest (myrhauk), ble det ikke observert sjeldne arter. To av artene, stær og bøksanger, er rødlistet i laveste rødlistekategori ("NT / Nær truet"), og disse må derfor betraktes som planområdets mest interessante fuglearter.

I sør-øst finnes et lite parti med hulltrær som kan være av stor betydning for endel fuglearter, den rødlistede stæren inkludert. Inngrep i dette partiet bør unngås, så ikke hekkebiotopen tilknyttet hulltrær blir ødelagt. Dette partiet er (eller burde være - det ligger på grensa) en del av en

naturtypelokalitet (Nr. 1251) med rik sumpskog med B-verdi (Viktig) (Blindheim, 2008).

Det bør for øvrig tas hensyn til en liten forekomst av gulveis nedenfor Ekebergrestauranten.

Kilder

Artsdatabanken. Artskart.

Blindheim, Terje (Biofokus). *Kartlegging av naturverdier på Ekeberg, 2008.*

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus. Artsliste over Ekeberg-området.

Vedlegg 1.

Oversikt over Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus sine tidligere registreringer av fuglelivet i Ekeberg-området:

Art	Status	Antall par	Maxår	Maxvår	Maxsommer	Maxhøst	Maxvinter
Gråhegre	r		1	1		1	
Grågås	r		10	2		10	
Hvitkinngås	r		4			4	
Krikkand	t		2			2	
Stokkand	r		40	20	2	40	
Hønehauk	r						
Spurvehauk	h		1	1	1	1	
Tårnfalk	r		1		1		
Rugde	r						
Storspove	t		26	26			
Gluttsnipe	t		1			1	
Hettemåke	r		100	100	10	20	
Fiskemåke	r		100	50	2	100	
Sildemåke	r		5	5	1	1	
Gråmåke	r		40	20		40	
Bydue	h		32			32	

Skogdue	r	2	1			
Ringdue	h	5				5
Tyrkerdue	s	2		1	1	2
Gjøk	r	1	1			
Tårnseiler	s	100		5	100	
Grønnspekk	h					
Svartspekk	r	1			1	
Flaggspekk	h					
Dvergspett	r	1	1			
Låvesvale	r	5			5	
Taksvale	s	4		4	3	
Trepiplerke	t					
Heipiplerke	t					
Gulerle	t	5			5	
Vintererle	t	1	1			1
Linerle	h					
Sidensvans	r	300			20	300
Gjerdsmett	h	3				
Jernspurv	h					
Rødstrupe	h					
Rødstjert	h	1		1		
Ringtrost	t	3	3			
Svarttrost	h					
Gråtrost	h	150	100			150
Måltrost	h					
Rødvingetrost	h	50	50			
Gulsanger	h	1	1			
Møller	h	1				
Tornsanger	r					
Hagesanger	h					
Munk	h					
Bøksanger	h	5	5	5	3	
Gransanger	t	2	2			
Løvsanger	h					
Fuglekonge	h					

Gråfluesnapper	h				
Svarthvit fluesnapper	h				
Stjertmeis	r	3	3		
Granmeis	h?				
Toppmeis	r	1	1		
Svartmeis	h				
Blåmeis	h				
Kjøttmeis	h				
Spettmeis	h				
Trekryper	h	2			
Tornskate	t				
Skjære	h				
Nøttekråke	r	2			2
Kråke	s				
Stær	h	70			70
Gråspurv	h				
Pilfink	h				
Bokfink	h	50			50
Bjørkefink	t				
Grønnfink	h	120	120		
Stillits	h	10	10	1	1
Grønnsisik	h				
Tornirisk	r				
Gråsisik	r				
Grankorsnebb	r	10			10
Furukorsnebb	r	1	1		
Dompap	r				
Kjernebiter	r	2	2		2
Gulspurv	r	1	1		
Sivspurv	t	1	1		

Forklaring til kolonner:

h=hekker

s=sommergjest, kan være hekkefugl i noen tilfeller

t=trekkfugl

w=vintergjest

r=observert, uspesifisert

max=høyeste antall observert

vår=mars-mai

sommer=juni-juli

høst=august-november

vinter=desember-februar

Kolonnerekkefølge:

Art

Status

Antall par

Maxår

Maxvår

Maxsommer

Maxhøst

Maxvinter